

AFA-försäkringar, Omställningsförsäkring och Avtalspension SAF-LO

Försäkringsvillkor och bestämmelser

Utgivna i februari 2008

2008

Gemensamma villkor

AGS® Avtalsgruppsjukförsäkring

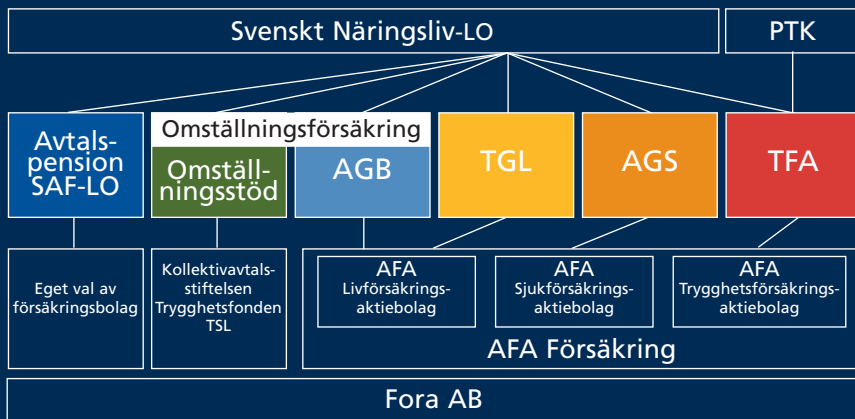
TFA® Trygghetsförsäkring vid arbetskada

TGL Tjänstegrupplivförsäkring

AGB® Försäkring om avgångsbidrag

Omställningsstöd

Avtalspension SAF-LO®
med premiefrielseförsäkring

AFA-försäkringarna, Omställningsförsäkring och Avtalspension SAF-LO är avtalsförsäkringar som har förhandlats fram av Svenskt Näringsliv, LO och PTK och de ingår i kollektivavtalen.

Förkortningar

LO	Landsorganisationen i Sverige
PTK	Förhandlings- och samverkansrådet PTK
AFA Försäkring	Gemensam organisation för AFA Livförsäkring, AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring
AFA Livförsäkring	AFA Livförsäkringsaktiebolag
AFA Sjukförsäkring	AFA Sjukförsäkringsaktiebolag
AFA Trygghetsförsäkring	AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag
AMF Pension	Arbetsmarknadsförsäkringar, pensionsförsäkringsaktiebolag
TSL	Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL
AGB	Försäkring om avgångsbidrag
AGS	Avtalsgruppsjukförsäkring
AGS-KL	Avtalsgruppsjukförsäkring för anställda hos kommuner, landsting, regioner, Svenska kyrkan m.fl.
ITP	Industrins och handelns tilläggspension för tjänstemän
KTP	Kooperationens tilläggspension för tjänstemän
PSA	Avtal om ersättning vid personskada (Statens Personskadeavtal)
STP	Särskild tilläggspension
STP-P	Särskild tilläggspension kompletterande ålderspension
TFA	Trygghetsförsäkring vid arbetsskada
TFA-KL	Trygghetsförsäkring vid arbetsskada för anställda hos kommuner, landsting, regioner, Svenska kyrkan m.fl.
TFY	Trygghetsförsäkring vid yrkesskada
TGL	Tjänstegrupplivförsäkring
AFL	Lag om allmän försäkring
LAF	Lag om arbetsskadeförsäkring
SjLL	Sjuklönelagen

Extra trygghet genom AFA-försäkringar, Omställningsförsäkring och Avtalspension SAF-LO

AFA-försäkringarna, Omställningsförsäkringen och Avtalspension SAF-LO är avtalsförsäkringar. Försäkringarna grundar sig på överenskommelser mellan Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

Vilka är försäkringarna?

Avtalsförsäkringarna kompletterar de lagstadgade försäkringarna. Försäkringarna är följande:

- AFA-försäkringarna:
  - Avtalsgruppsjukförsäkring, AGS
  - Trygghetsförsäkring vid arbetsskada, TFA
  - Tjänstegruppplivförsäkring, TGL
- Omställningsförsäkring:
  - Avgångsbidrag, AGB (en AFA-försäkring)
  - Omställningsstöd
- Avtalspension SAF-LO med premiebefrielseförsäkring

Vem kan teckna avtal om försäkringarna?

Arbetsgivare som omfattas av kollektivavtal har skyldighet att teckna försäkringarna. Arbetsgivare som är medlem i arbetsgivarförbund inom Svenskt Näringsliv är som regel bunden av kollektivavtal med skyldighet att teckna försäkring. Det gäller även medlemmar i andra arbetsgivarorganisationer samt oorganiserade arbetsgivare som tecknat häng-avtal med fackförbund. Även arbetsgivare som inte omfattas av kollektivavtal kan teckna försäkringarna, dock inte omställningsstöd.

Försäkringarna tecknas hos Fora AB. Arbetsgivaren betalar in premien till Fora som sedan förmedlar den till försäkringsbolagen inom AFA Försäkring som är försäkringsgivare för AFA-försäkringarna. Avgiften till Omställningsförsäkringen förmedlas till dels AFA Försäkring (AGB), dels TSL (omställningsstöd). När det gäller Avtalspension SAF-LO förmedlas premien till de försäkringsbolag/förvaltare som de anställda valt för sin Avtalspension SAF-LO.

Vilka omfattas?

Privatanställda arbetare omfattas som regel av samtliga försäkringar som finns i dessa villkor. Privatanställda tjänstemän omfattas av arbetsskadeförsäkringen, TFA, men har utöver den i regel andra jämförbara avtalsförsäkringar. Egna företagare och företagares make/maka/registrerad partner, som är verksamma i företaget, omfattas med automatik av TFA för sin egen person om försäkringsavtal finns tecknat för anställda. (OBSERVERA att detta bara gäller TFA, se nedan.)

Företagares egen försäkring

Egna företagare och företagares make/maka/registrerad partner, som är verksamma i företaget, kan även teckna AGS, TGL och Avtalspension SAF-LO för egen del.

Försäkringsskydd

Vid sjukdom

- AGS lämnar ersättning som kompletterar sjukpenningen, s k dagsersättning. Under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning betalas månadsersättning från AGS.
- Om sjukdomen orsakats av olycksfall i arbetet lämnas ersättning för inkomstförlust från TFA.
- Premiebefrielseförsäkringen betalar pensionspremien till Avtalspension SAF-LO efter sjuklöneperioden under den anställdes hela sjukdomstid, inklusive tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Vid arbetsskada

- TFA kan ge ersättning vid arbetsskada, dvs vid arbetsolycksfall, vid olycksfall på väg till eller från arbetet, dock ej olycksfall som täcks av trafikskadelagen, och vid arbetssjukdomar.
- AGS lämnar dagsersättning vid olycksfall på väg till eller från arbetet eller vid arbetssjukdom.
- TGL lämnar ersättning vid dödsfall.
- Premiebefrielseförsäkringen betalar pensionspremien till Avtalspension SAF-LO under tid med arbetsskadelivränta.

Vid dödsfall

- TGL ger vid dödsfall begravningshjälp till dödsboet samt engångsbelopp till efterlevande.
- Om dödsfallet orsakats av en arbetsskada kan även ersättning från TFA utges.
- Återbetalningsskydd och/eller familjeskydd betalas ut till efterlevande om sådant valts i Avtalspension SAF-LO.

Vid arbetsbrist

- AGB lämnar ersättning vid uppsägning på grund av arbetsbrist.
- Omställningsstöd innebär hjälp till nytt arbete efter uppsägning på grund av arbetsbrist.

Vid ålderspension

- Avtalspension SAF-LO betalas normalt ut från 65 års ålder. Det går att få ut avtalspensionen tidigare, dock tidigast från 55 års ålder.

Vid föräldraledighet – Premiebefrielseförsäkring

- Premiebefrielseförsäkringen övertar arbetsgivarens inbetalning av pensionspremien till Avtalspension SAF-LO under högst tretton månader vid ledighet i samband med barns födelse. Med födsel jämställs adoption.

Kollektivavtal om AFA-försäkringarna, Omställningsförsäkring och Avtalspension SAF-LO

Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen i Sverige (LO) har träffat överenskommelse om försäkringsvillkor/villkor/bestämmelser för

- tjänstegrupplivförsäkring (TGL),
- avtalsgruppsjukförsäkring (AGS),
- Omställningsförsäkring innehållande försäkring om avgångsbidrag (AGB) och omställningsstöd,
- Avtalspension SAF-LO inklusive premiefrielseförsäkring.

Svenskt Näringsliv, LO och PTK har träffat överenskommelse om försäkringsvillkor för

- trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA), före den 1 juli 1977 benämnd trygghetsförsäkring vid yrkesskada (TFY).

Dessutom har parterna överenskommit om

- gemensamma försäkringsvillkor innehållande främst bestämmelser om försäkringsavtal, premier, uppgiftsrapportering och dylikt.

Bestämmelser om skyldighet att teckna AFA-försäkringarna, Omställningsförsäkring och Avtalspension SAF-LO har intagits i kollektivavtalen mellan förbunden inom Svenskt Näringsliv och LO samt vad gäller TFA även mellan förbunden inom Svenskt Näringsliv och PTK. Förbund och lokalavdelningar inom LO samt – i fråga om TFA – PTK har också slutit kollektivavtal innehållande bestämmelser om skyldighet att teckna försäkringarna med arbetsgivarorganisationer och arbetsgivare som inte tillhör Svenskt Näringsliv. Även andra arbetstagarorganisationer har slutit kollektivavtal innehållande bestämmelser om skyldighet att teckna försäkringarna med arbetsgivarförbund inom Svenskt Näringsliv och med arbetsgivarorganisationer och arbetsgivare som inte tillhör Svenskt Näringsliv.

Denna handling innehåller de efter godkännande av Svenskt Näringsliv, LO och PTK fastställda försäkringsvillkor/villkor/bestämmelser för AFA-försäkringarna, Omställningsförsäkringen och Avtalspension SAF-LO som gäller fr o m den tidpunkt som anges för respektive försäkringsvillkor/villkor/bestämmelser. För försäkringsfall som inträffat tidigare gäller de försäkringsvillkor/villkor/bestämmelser som gällde då försäkringsfallet inträffade.

Stockholm i februari 2008

Innehåll

Gemensamma försäkringsvillkor för AFA-försäkringarna och Avtalspension SAF-LO	6	Försäkringsvillkor för AGS	16	Bestämmelser för Avtalspension SAF-LO	39
<i>Kollektivavtalsgrundade försäkringar</i>	7	Försäkringsvillkor m m	17	Försäkringstagare och försäkrad	40
<i>Försäkringsvillkor</i>	7	Rätt till AGS-förmåner	17	Oriktiga uppgifter	40
<i>Försäkringsavtal</i>	7	Ersättningstid	18	Återköp	40
Nyanslutning	7	Ersättningens storlek	19	<i>Bestämmelser för ålderspension</i>	41
Kollektivavtal om anslutning till försäkringarna	7	Värdesäkring	19	Intjänande av pension	41
Försäkringsavtalets ikraftträdande	7	Åtgärder vid försäkringsfall	20	Pensionsmedförande lön	41
Uppsägning av försäkringsavtal	8	Försäkringens giltighet vid och i samband med krigstillstånd	20	Pensionsåldern och pensionens storlek	41
<i>Försäkringsavtalets omfattning</i>	8	Ersättningstabell	21	Val av förvaltare och dispositionen av premien	41
Försäkringarna för anställda	8	Försäkringsvillkor för TFA	22	Försäkring	41
Företag med tillfällig verksamhet i Sverige	8	Försäkringsvillkor m m	23	Tryggande i arbetsgivarens egen regi	41
Definition arbetare/tjänsteman	8	Skadefall som omfattas av TFA	23	Flytt av pensionskapital	42
Försäkringarna för företagare, make m fl	8	Ersättning under akut sjukdomstid	23	Återbetalningsskydd	42
Hemarbetstagare	8	Ersättning vid invaliditet	24	Värdebesked	42
Utlandstjänst	9	Särskild ersättning	25	<i>Försäkringsvillkor för familjeskydd</i>	42
<i>Premier</i>	9	Väsentlig och bestående ändring	25	Förmånstagare	42
Fastställande av premier	9	Ersättning för rehabilitering	25	Försäkringsskyddets ikraftträdande	43
Debiteringsunderlag	9	Ersättning vid dödsfall	25	Premie	43
Premiebetalning	9	Efterskydd	25	Försäkringsskyddets upphörande	43
<i>Skyldighet att lämna uppgifter</i>	9	Allmänna bestämmelser	26	Familjeskyddets omfattning	43
<i>Omprövning</i>	9	Skadeförebyggande verksamhet	27	Utbetalning	43
<i>Nämnder</i>	10	Försäkring för ägare m fl	27	Anmälan om dödsfall	43
<i>Twist – Skiljenämnd</i>	10	Försäkringsvillkor för TGL	28	Överskott	44
<i>Garanti</i>	10	Försäkringsvillkor m m	29	<i>Försäkringsvillkor för premiebefrielseförsäkringen</i>	44
Premiegaranti	11	Inträde av TGL-skydd	29	Premiebetalning	44
<i>Försummelse m m</i>	11	Efterskydd	30	Förutsättning för premiebefrielse vid sjukdom	44
Underlåtelse att teckna försäkringsavtal	11	TGL-förmåner	31	Tid för premiebefrielse	44
Dröjsmålsränta	11	TGL-förmåner efter den anställdes make, registrerade partner eller sammanboende	32	Pensionsmedförande lön	44
Förseningsavgift	11	Förmånstagarförordnande	32	Anmälan	44
<i>Force majeure</i>	11	Förordnandet	32	<i>Försäkringsvillkor enligt de definitiva övergångsreglerna för födda 1935–1967</i>	44
<i>Särskilda bestämmelser för hemarbetstagare</i>	11	Allmänna bestämmelser	33	Pension	45
<i>Bestämmelser för försäkringarna vid tjänstgöring utanför Sverige</i>	12	Åtgärder vid försäkringsfall	33	Sjuklivränta	45
TFA vid utlandstjänstgöring	13	Omställningsförsäkring	34	Förlängd livränta	45
Ersättning vid bortfall av svensk sjukpenning	13	Försäkringsvillkor för AGB	35	Återbäring och överskott	45
Pensionsförmåner vid bortfall av allmän pension i Sverige	14	Allmänna villkor	35	Utbetalning	45
<i>Särskilda bestämmelser för företag med säte inom EU/EES som bedriver tillfällig verksamhet i Sverige</i>	14	AGB-förmån och kvalifikationskrav	35	Information om AFA Försäkrings behandling av personuppgifter	46
		Anmälan om AGB	36	Information om behandling av personuppgifter hos Fora AB	46
		Särskilda bestämmelser	36	Information om behandling av personuppgifter hos TSL	46
		Villkor för omställningsstöd	37	Upplysningar	47
		Förmån och kvalifikationskrav	37		
		Lokala avtal	37		
		Ansökan om anställningsstöd	37		

Gemensamma
försäkringsvillkor för
AFA-försäkringarna
och Avtalspension SAF-LO

Dessa försäkringsvillkor skall i
tillämpliga delar äga motsvarande
tillämpning för TSL och omställningsstöd

Gemensamma villkor från 2008-01-01

Kollektivavtalsgrundade försäkringar

- §1 Svenskt Näringsliv och LO har träffat överenskommelser om AFA-försäkringarna
- Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS)
  - Försäkring om avgångsbidrag (AGB)
  - Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

Svenskt Näringsliv, LO och PTK har träffat överenskommelse om AFA-försäkringen

- Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA)

Utöver ovan angivna överenskommelser har Svenskt Näringsliv och LO överenskommit om bestämmelser för Avtalspension SAF-LO.

AFA-försäkringarna och Avtalspension SAF-LO kallas nedan försäkringarna. Försäkringsvillkor och bestämmelser kallas nedan försäkringsvillkor.

Försäkringsgivare för försäkringarna framgår av respektive försäkringsvillkor.

Försäkringsavtal om försäkringarna träffas mellan arbetsgivare och Fora AB (nedan kallat Fora), som företräder de olika försäkringsgivarna. Av försäkringsbekräftelsen framgår vilka försäkringar som försäkringsavtalet omfattar.

Arbetsgivaren kan, för Avtalspension SAF-LO, vara förvaltare av premiemedel för ålderspension i egen regi.

Försäkringsvillkor

---

§2 För försäkringarna gäller av Svenskt Näringsliv, LO och PTK godkända gemensamma försäkringsvillkor samt försäkringsvillkor för respektive försäkring liksom de bestämmelser i övrigt som fastställts av Svenskt Näringsliv och LO samt i fråga om TFA även av PTK. För försäkringarna gäller svensk rätt.

Ändring av, undantag från eller tillägg till försäkringsvillkor eller andra bestämmelser kan, efter godkännande av Svenskt Näringsliv och LO samt då fråga rör de gemensamma försäkringsvillkoren eller försäkringsvillkoren för TFA även av PTK, fastställas av försäkringsgivarna under löpande avtalstid. Sådan ändring gäller för såväl arbetsgivare som anställd från den tidpunkt som beslutats.

Försäkringsavtal

Nyanslutning

§3 Försäkringsavtal ingås enligt följande.

Arbetsgivaren sänder in en för försäkringarna gemensam anmälan till Fora. Försäkringsavtal har slutits i och med att Fora avsänt antagande svar, försäkringsbekräftelse, på arbetsgivarens anmälan.

Kollektivavtal om anslutning till försäkringarna

§4 Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till försäkringarna skall han ange detta i sin försäkringsanmälan.

Innehåller sådant kollektivavtal om anslutning till försäkringarna bestämmelser som avviker från bestämmelserna i de rekommendationer rörande utformningen av sådant kollektivavtal som överenskommit mellan Svenskt Näringsliv och LO respektive Svenskt Näringsliv och PTK gäller försäkringsavtalet med sådana avvikelser endast efter godkännande av Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

Försäkringsavtalets ikraftträdande

§5 I försäkringsbekräftelsen anges vid vilken tidpunkt försäkringsavtalet träder i kraft. Om i § 19 angiven garanti gäller för någon anställd skall försäkringsavtalet tecknas att gälla från den tidpunkt från vilken garantin gällt.

Uppsägning av försäkringsavtal §6 Försäkringsavtal kan inte av någon part sägas upp så länge arbetsgivaren beträffande någon kategori av anställd är bunden av sådant kollektivavtal som medför att anställd omfattas av i § 19 angiven garanti.

I övriga fall kan försäkringsavtal upphöra att gälla tidigast vid utgången av månaden närmast efter den månad då arbetsgivaren eller Fora sagt upp avtalet.

Fora kan säga upp försäkringsavtalet om arbetsgivaren inte i rätt tid betalat förfallna premier, räntor eller avgifter. Fora kan även säga upp försäkringsavtalet om arbetsgivaren underlåtit att lämna debiteringsunderlag för slutlig årspremie eller de uppgifter i övrigt som erfordras för att fastställa slutlig premie.

Försäkringsavtalets omfattning

Försäkringarna för anställda §7 Samtliga hos arbetsgivaren anställda arbetare som för arbetsgivarens räkning utför arbete i Sverige omfattas av försäkringsavtalets bestämmelser om AGB, AGS, Avtalspension SAF-LO, TFA samt TGL med de begränsningar som framgår av försäkringsvillkoren i övrigt.

Samtliga hos arbetsgivaren anställda tjänstemän som för arbetsgivarens räkning utför arbete i Sverige omfattas av försäkringsavtalets bestämmelser om TFA med de begränsningar som framgår av försäkringsvillkoren i övrigt.

För anställd som utför uppdrag utanför Sverige tillämpas § 11.

Undantag från eller tillägg till försäkringsavtalets bestämmelser framgår av försäkringsbekräftelsen.

Företag med tillfällig verksamhet i Sverige §7a Med företag som bedriver tillfällig verksamhet i Sverige avses verksamhet som avses bedrivas i landet under en period som inte överstiger 12 månader. För dessa företag gäller försäkringsvillkorens bestämmelser §§ 56–62.

Definition arbetare/tjänsteman §8 Med *arbetare* förstås anställd som omfattas av kollektivavtal för arbetare mellan förbund inom Svenskt Näringsliv och förbund inom LO.

Med *tjänsteman* förstås anställd som omfattas av kollektivavtal för tjänstemän mellan förbund inom Svenskt Näringsliv och förbund inom PTK.

För anställda som inte omfattas av kollektivavtal enligt ovan sker bedömningen av vilken personalkategori den anställde tillhör med utgångspunkt från det kollektivavtal som skulle gälla för den verksamhet hos arbetsgivaren vari den anställde är sysselsatt, om arbetsgivaren som medlem i vederbörligt förbund inom Svenskt Näringsliv ingått kollektivavtal för verksamheten.

Försäkringarna för företagare, make m fl §9 Företagare och make eller registrerad partner till företagaren omfattas inte av försäkringsavtalets bestämmelser för anställda.

Företagare och make eller registrerad partner, eller i vissa fall sammanboende till företagaren omfattas av TFA på sätt som anges i försäkringsvillkoren för TFA.

Ägare och styrelseledamot i företag vilket tecknat försäkringsavtal samt make eller registrerad partner till sådan person eller i vissa fall sammanboende omfattas av TFA på sätt som anges i försäkringsvillkoren för TFA.

Företagare med näringsverksamhet i Sverige och i företaget verksam make eller registrerad partner till företagaren kan normalt om de är verksamma i Sverige efter ansökan teckna företagares egen försäkring enligt av försäkringsgivarna fastställda försäkringsvillkor.

Som företagare betraktas

- i företag som inte är juridisk person samtliga ägare
- i handelsbolag samtliga delägare
- i kommanditbolag komplementär
- i aktiebolag, aktieägare vars aktieinnehav för sig eller sammanräknat med aktier som ägs av make eller registrerad partner, förälder eller barn till aktieägaren, uppgår till minst en tredjedel av aktierna i bolaget.

Svenskt Näringsliv, LO och PTK kan medge att även annan ägare får betraktas som företagare.

Hemarbetstagare §10 För hemarbetstagare, varmed här avses anställda som i sin bostad eller i lokal i direkt anslutning till denna utför arbete åt arbetsgivare gäller särskilda bestämmelser som framgår av §§ 26–28.

Utlandstjänst

§11 För anställd hos arbetsgivare som bedriver varaktig verksamhet i Sverige gäller försäkringsavtal om försäkringarna vid tjänstgöring utanför Sverige i den omfattning och på sätt som anges i ”Bestämmelser för försäkringarna vid tjänstgöring utanför Sverige” §§ 29–55.

Premier**Fastställande av premier**

§12 Premiesats för varje försäkring fastställs av respektive försäkringsgivare normalt före ingången av varje kalenderår (premieåret). Premiesats för Avtalspension SAF-LO fastställs dock av Svenskt Näringsliv och LO. Vid särskilda omständigheter kan beslutas om ändring av premiesatsen under premieåret.

Premie för sådan tilläggsförmån som utges enligt ”Bestämmelser för försäkringarna vid tjänstgöring utanför Sverige” beräknas enligt vad som anges i nämnda bestämmelser.

Premie för försäkring uttas som preliminär och slutlig premie. Premie bestäms som procent (premiesats) av debiteringsunderlag.

För försäkringsavtal gäller en minsta årspremie, bestämd i kronor.

Debiteringsunderlag

§13 Debiteringsunderlag för slutlig årspremie utgörs av företagets årslönesumma för respektive kategori av anställda beräknad på sätt som anges i särskilda anvisningar.

Debiteringsunderlag för preliminär årspremie, utgörs som regel av företagets årslönesumma för kalenderåret två år före premieåret uppräknad med ett procenttal beräknat enligt av Fora fastställda bestämmelser.

Debiteringsunderlag för preliminär premie kan jämkas under premieåret om det påtagligt avviker från det förväntade debiteringsunderlaget för slutlig årspremie.

Erhålles inte fullständig uppgift för bestämmande av debiteringsunderlag äger Fora fastställa detta med ledning av vad som är för Fora känt eller antagligt angående arbetsgivarens rörelse.

Premiebetalning

§14 Arbetsgivaren betalar preliminär årspremie enligt för försäkringarna gemensam faktura under premieåret med en sjättedel varannan månad med början i februari. Premie lika med eller understigande 10 procent av det vid premieårets ingång gällande prisbasbeloppet uppdelas dock inte. Fora äger rätt att avräkna inbetalat belopp, som inte kan hänföras till bestämd faktura, mot i första hand fakturerat premiebelopp.

Försäkringsavtal som ingås senare än 1 januari eller upphör tidigare än 31 december faktureras enligt särskilda bestämmelser.

Sedan slutlig premie fastställts efter utgången av premieåret skall betalad preliminär premie avräknas mot den slutliga premien. Vid reglering av saldo uttas eller utges från utgången av premieåret ränta enligt en räntesats motsvarande den vid varje tid gällande referensräntan enligt räntelagen ökad med två procentenheter.

Invändning mot uppgift på faktura skall lämnas utan dröjsmål. Krav framställt senare än tio år efter fakturadatum berättigar ej till återbetalning.

§15 Om arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att teckna försäkringsavtal men sedan försummar detta debiteras premie från den tidpunkt då kollektivavtalet trädde i kraft.

Skyldighet att lämna uppgifter

§16 Arbetsgivare eller anställd skall på begäran av Fora eller försäkringsgivare för någon av försäkringarna lämna de uppgifter som påkallas för utredning om rätten till förmåner, premieberäkning m m.

Omprövning

För fall slutreglerade fr o m 2007-09-01 gäller följande:

§17 Beslut som fattats av försäkringsgivare skall omprövas, om det begärs av den som beslutet angår.

§17a Svenskt Näringsliv, LO och PTK har träffat överenskommelse om särskilda nämnder (Försäkringsnämnden för arbetsmarknadsförsäkringar samt AGB-, AGS-, Pensions-, TFA- respektive TGL-nämnden) vilka skall svara för tolkningen av sådana överenskommelser som avses i § 1 samt i övrigt vara rådgivande till försäkringsgivarna och Fora. Beslut i nämnd skall vara enhälligt.

Om försäkringsgivare i samband med omprövning av beslut enligt § 17 önskar inhämta yttrande om tolkning av överenskommelse, skall frågan hänskjutas till sådan nämnd.

Godkännande av arbetsmarknadspart enligt § 2 lämnas normalt av partens representant i berörd nämnd.

Twist – Skiljenämnd

---

§18 Twist om kollektivavtalsenlig skyldighet för arbetsgivare att teckna försäkringarna samt övriga frågor i kollektivavtal om försäkringarna skall, enligt vad som stadgats i kollektivavtal, handläggas enligt förhandlingsordning mellan Svenskt Näringsliv och LO respektive Svenskt Näringsliv och medlemsförbund i PTK. Om denna förhandlingsordning inte gäller för visst avtalsområde skall förhandlingsordningen mellan Svenskt Näringsliv och LO respektive Svenskt Näringsliv och Sif följas. Twist skall i sista hand lösas med bindande verkan av en särskild skiljenämnd.

Skiljenämnden består av ordförande samt två ledamöter utsedda av Svenskt Näringsliv och två ledamöter utsedda av LO. I twist som rör TFA skall skiljenämnden utökas med en ledamot utsedd av Svenskt Näringsliv och en ledamot utsedd av PTK. Ordförande och vice ordförande (suppleant för ordföranden) utses av Svenskt Näringsliv, LO och PTK gemensamt. Respektive organisation utser suppleanter enligt samma ordning.

Uppkommer twist om tolkning och tillämpning av försäkringsavtal eller försäkringsvillkor rörande försäkringarna eller andra fastställda bestämmelser har part i tvisten alltid rätt att hänskjuta denna till bindande avgörande av ovan nämnda skiljenämnd. Skiljenämnden beslutar huruvida part som begärt det skall beredas tillfälle att föra sin talan muntligt. Skiljenämnden sammanträder i Stockholm om inte skiljenämnden beslutar om annat.

Den som hänskjuter twist till Skiljenämnden skall erlagga en ansökningsavgift motsvarande fyra procent av prisbasbeloppet det år ansökan görs. Avgiften skall ha inbetalats till Fora innan Skiljenämnden påbörjar sin handläggning av ärendet. Om klagandens yrkande helt eller delvis bifalls, återbetalas ansökningsavgiften.

Innan twist upptas till avgörande i skiljenämnden skall omprövning ha ägt rum enligt § 17.

Skiljedom skall vara meddelad inom ett år räknat från den dag då skiljeförfarande påkallats och ansökningsavgift erlagts, såvida inte parterna i tvisten enats om annan tidsfrist.

Garanti

---

§19 Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till försäkringarna men sedan försummat detta, skall den som arbetar inom det sakliga tillämpningsområdet för sådant kollektivavtal ha förmåner i samma utsträckning som om försäkringsavtal hade träffats.

Denna garantiregel gäller för kollektivavtal vari upptagits bestämmelse om försäkringarna och som träffats med förbund inom LO samt för avtal om allmänna anställningsvillkor för tjänstemän med förbund inom PTK med bestämmelse om TFA. Garantiregeln gäller även för anställda som omfattas av annat kollektivavtal om Svenskt Näringsliv och LO samt, i fråga om avtal med bestämmelse om TFA, även PTK godkänner detta.

Garantiregeln gäller även för anställd som omfattas av ”Bestämmelser för försäkringarna vid tjänstgöring utanför Sverige” om arbetsgivaren för sin verksamhet i Sverige är bunden av sådant kollektivavtal som sägs i föregående stycke.

För anställda i företag som omfattas av särskilda bestämmelser för företag med säte inom EU/EES som bedriver tillfällig verksamhet i Sverige enligt §§ 56–61, och där företaget försummat att ansluta sig till försäkringarna, gäller garantiregeln för TFA, TGL och AGS.

Garantiregeln omfattar inte företagare eller make eller registrerad partner till företagare.

- Premiegaranti** §20 Har arbetsgivaren inte betalat hela den slutliga premien skall anställd arbetare ändå gottskrivas premiebetalning för den individuella delen enligt § 4 i bestämmelserna för Avtalspension SAF-LO. Denna garanti gäller för den som är anställd hos arbetsgivare som är bunden av sådant kollektivavtal som medför att någon anställd omfattas av i § 19 angiven garanti.
- Anställd hos arbetsgivare som inte är bunden av sådant kollektivavtal som anges i § 19, tillgodoräknas premiebetalning för den individuella delen enligt § 4 i bestämmelserna för Avtalspension SAF-LO motsvarande den premie arbetsgivaren betalat, under förutsättning att arbetsgivaren lämnat de uppgifter som erfordras för att fastställa slutlig premie.

Försummelse m m

- §21 I stället för eljest gällande system för fastställande av påföljder vid bristande fullgörande av skyldigheter skall, enligt vad som särskilt föreskrivs i kollektivavtal, bestämmelserna i §§ 22–24 gälla.
- Underlåtelse att teckna försäkringsavtal** §22 Underlåter arbetsgivare, som enligt kollektivavtal är eller har varit skyldig därtill, att teckna försäkringsavtal, äger Försäkringsnämnden för arbetsmarknadsförsäkringar vid vite av belopp, som nämnden bestämmer, förelägga arbetsgivaren att inom av nämnden angiven tid fullgöra sin skyldighet enligt avtalet.
- Fråga om utdömmande av förfallet vite avgörs av den i § 18 nämnda skiljenämnden. Utdömt vite tillfaller Fora.
- Har förmån enligt § 19 utgetts till anställd hos arbetsgivare, som trots anmodan från Fora underlåtit att fullgöra kollektivavtalsenlig skyldighet att teckna försäkring, kan berört fackförbund föra talan hos arbetsdomstolen om kollektivavtalsbrott.
- I fall av uppenbar tredska äger Försäkringsnämnden för arbetsmarknadsförsäkringar ålägga arbetsgivare, vid vite av belopp som nämnden bestämmer, att inom av nämnden angiven tid lämna enligt § 16 begärda uppgifter. Fråga om utdömmande av förfallet vite avgörs av den i § 18 nämnda skiljenämnden. Utdömt vite tillfaller Fora.
- Dröjsmålsränta** §23 Arbetsgivare som försummat att i rätt tid betala premie skall utöver förfallen premie betala ränta på utestående belopp enligt en räntesats motsvarande den vid varje tid gällande referensräntan enligt räntelagen ökad med åtta procentenheter samt eventuella påminnelse- och indrivningskostnader.
- Arbetsgivare som tecknat försäkring senare än vad som enligt kollektivavtalet ålegat honom skall betala premie jämte ränta enligt föregående stycke från den dag premien skulle ha förfallit om försäkringen tecknats i rätt tid.
- Om synnerliga skäl föreligger kan Fora nedsätta fordran.
- Förseningsavgift** §24 Om en arbetsgivare underlåtit att i rätt tid lämna debiteringsunderlag för slutlig årspremie och/eller de uppgifter i övrigt som erfordras för att kunna fastställa slutlig premie äger Fora rätt att påföra denne en förseningsavgift om 1 000 kronor.

Force majeure

§25 Om dröjsmål med utredning rörande försäkringsfall eller med utbetalning uppstår genom myndighets åtgärd, krigshandling, strejk, lockout, bojkott, blockad eller liknande händelse är varken Fora, försäkringsgivaren eller arbetsgivaren ansvarig för förlust som härigenom kan uppkomma för den som äger rätt till förmån.

Särskilda bestämmelser för hemarbetstagare

- §26 En hemarbetstagare skall anses som anställd enligt försäkringsvillkoren för försäkringarna fr o m den dag, då arbetet lämnades ut till honom, och t o m dagen för inlämnandet av det färdiga arbetet.
- §27 Beräkning av arbetsinkomst för hemarbetstagaren enligt försäkringsvillkoren för försäkringarna sker genom att hemarbetstagarens förtjänst (inkl särskild semesterlön) för tillämplig tidsperiod minskas med eventuellt hemarbetstillägg eller annan ersättning till hemarbetstagaren för använt material, använda redskap eller dylikt.
- Ingår i arbetsförtjänsten ersättning för material eller redskap (motsvarande) och är ersättningens storlek inte känd skall förtjänsten minskas med 15%.

§28 Beräkning av arbetad tid enligt försäkringsvillkoren för försäkringarna sker genom att hemarbetstagarens inkomst divideras med nedan angivna penningfaktor.

Penningfaktorn utgörs av lägsta timlön i lönegrupp 1 i verkstadsavtalet (vid hemslöjdsarbete reducerat med 40%) såvida inte Fora fastställer annan faktor.

Vid beräkning av arbetad tid enligt villkoren för AGB används den vid varje kalenderårs ingång gällande penningfaktorn.

Vid beräkning av arbetad tid enligt villkoren för TGL används den vid varje kalenderkvartals ingång gällande penningfaktorn.

Bestämmelser för försäkringarna vid tjänstgöring utanför Sverige

---

§29 Dessa bestämmelser omfattar anställd som på arbetsgivarens uppdrag tjänstgör utomlands och som omedelbart före påbörjandet av tjänstgöringen utanför Sverige genom förvärvsarbete i verksamhet eller genom drift av näringsverksamhet i Sverige enligt 2 kap 7 § Socialförsäkringslag (1999:799) omfattades av svensk socialförsäkring eller fullgjorde utlandstjänstgöring som omfattades av dessa bestämmelser. Bestämmelserna omfattar dock inte den som samtidigt är anställd hos utländsk juridisk person med vilken han träffat anställningsavtal innefattande regler om sociala förmåner.

§30 Anställd, vars utlandstjänstgöring avses vara eller varar mer än sex år, får efter överenskommelse mellan arbetsgivaren och den anställde undantas från viss försäkring eller alla försäkringarna. Sådan överenskommelse får även träffas med anställd som samtidigt har anställning hos utländsk juridisk person men inte träffat anställningsavtal med denna innefattande regler om sociala förmåner, samt med anställd som vid utsändandet inte var bosatt i Sverige. Har sådan överenskommelse träffats skall Fora underrättas.

§31 Försäkringsavtal om försäkringarna gäller i fall som anges ovan med den omfattning som framgår av §§ 7–9 eller med den omfattning som särskilt angetts av Fora i försäkringsbekräftelsen. I § 9 omnämnd person omfattas dock av försäkringskydd under utlandstjänstgöring endast om han har rätt till svensk sjukpenning.

§32 Vid utlandstjänstgöring gäller i tillämpliga delar de gemensamma försäkringsvillkoren samt försäkringsvillkor för respektive försäkring med nedan upptagna ändringar och tillägg.

Bestämmelserna i §§ 53 och 54 gäller inte för anställd som tjänstgör i annat EU/EES-land eller i annat land med vilket Sverige ingått en socialförsäkringskonvention.

§33 Lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet medräknas inte i den inkomst som skall ligga till grund för beräkning av förmån.

§34 Med sjukpenning jämställs dagsersättning som utges som särskild AGS-förmån enligt § 50.

§35 Avgift enligt §§ 53 och 54 skall minskas med premier för annan av arbetsgivaren betald försäkring samt med arbetsgivaravgifter för utländsk socialförsäkring, för motsvarande förmåner. I övrigt sker samordning i fråga om ersättning som den anställde kan erhålla från annan av arbetsgivaren betald försäkring, annan förmån som arbetsgivaren utger, svensk eller utländsk socialförsäkring eller arbetsskadeförsäkring eller enligt utländska skadeståndsrättsliga regler samt ersättningar genom liknande förutnämnda förmåner. Samordning sker då enligt regler som uppställs för varje enskilt land.

§36 Vid bortfall av utländsk periodisk förmån med vilken samordning skett utges ersättning motsvarande bortfallet om detta per månad motsvarar minst 0,4% av prisbasbeloppet enligt AFL.

§37 Om försäkringsgivare för nedan angivna förmåner så begär, är den försäkrade skyldig att vid försäkringsfall återvända till Sverige.

§38 Försäkrad är vid återkomst till Sverige skyldig att omedelbart göra anmälan till försäkringskassan.

§39 Meddelande om att anställd tjänstgör i utlandet skall lämnas till Fora av arbetsgivaren när den anställde inte längre har rätt till svensk sjukpenning enligt AFL.

§40 Arbetsgivare betalar premier för försäkringar för anställd vid utlandstjänstgöring enligt samma regler som för anställd i Sverige. Därutöver kan uttas särskild tilläggspremie enligt i §§ 45, 52, 53 och 54 angivna bestämmelser.

TFA vid utlands- tjänstgöring

§41 Under tjänstgöring i utlandet omfattar TFA även skadefall som beror av sjukdom och olycksfall, som kan antagas ha sin orsak i miljöfaktorer, som klart avviker från vad som förekommer inom Sverige eller sådana speciella risker som den anställde på grund av sin utlandsvistelse rimligen inte kan undvika om sjukskrivningstiden överstiger 180 dagar. Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk) lämnas dock även vid kortare sjukskrivning, om det fysiska och psykiska lidandet varit svårt.

§42 När ersättning enligt försäkringsvillkoren för TFA skall fastställas enligt eller grundas på skadeståndsrättsliga regler avses därmed i Sverige gällande skadeståndsrättsliga regler.

§43 Vid bortfall av utländsk periodisk förmån med vilken samordningen skett kan omprövning ske enligt § 23 i försäkringsvillkoren för TFA.

§44 Vid bestående invaliditet till följd av arbetsskada utges ersättning för inkomstförlust enligt § 13 i TFA-villkoren. Om den anställde inte omfattas av svensk arbetsskadeförsäkring utges ersättning även för lönedelar under 7,5 prisbasbelopp.

§45 Arbetsgivaren skall betala särskild tilläggspremie enligt av AFA Trygghetsförsäkring fastställda regler för sådan anställd, som inte längre har rätt till svensk sjukpenning och som inte omfattas av läkekostnadsförsäkring tecknad av arbetsgivaren.

Ersättning vid bortfall av svensk sjukpenning

§46 Försäkringsgivare för särskild AGS-förmån vid bortfall av svensk sjukpenning är AFA Sjukförsäkring.

§47 Dagsersättning vid bortfall av svensk sjukpenning utges som särskild AGS-förmån under tid anställd inte har en av försäkringskassan fastställd sjukpenninggrundande inkomst på grund av utlandstjänstgöringen enligt bestämmelserna i §§ 48–51.

§48 Dagsersättningen utges vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall om sjukpenning skulle ha utgetts från svensk försäkringskassa. Dagsersättning utges dock endast under de förutsättningar som anges i § 5 och §§ 12–13 i försäkringsvillkoren för AGS.

§49 Dagsersättningen utbetalas t o m dagen före den då sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt AFL utges eller skulle ha utgetts.

§50 Dagsersättningen skall motsvara sjukpenningen den anställde skulle ha erhållit på grund av anställning hos arbetsgivaren i Sverige.

§51 Försäkrad som återvänder till Sverige har rätt till fortsatt försäkringsskydd (efterskydd) till dess försäkringskassan fastställer en sjukpenninggrundande inkomst, dock längst under 30 dagar efter återkomsten till Sverige.

§52 Arbetsgivare som har anställd med rätt att erhålla dagsersättning vid bortfall av svensk sjukpenning, skall betala särskild tilläggspremie till AGS enligt av AFA Sjukförsäkring fastställda regler.

Pensionsförmåner vid bortfall av allmän pension i Sverige

§53 Arbetsgivaren skall för anställd som är född år 1954 eller senare och för vilken arbetsgivaren inte betalar lagstadgad ålderspensionsavgift i Sverige, betala motsvarande lagstadgad ålderspensionsavgift till en tjänstepensionsförsäkring på den anställdes lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp.

Den lagstadgade ålderspensionsavgiften för arbetsgivaren är för närvarande (år 2008) 10,21%.

Anmärkning

För anställd som är född 1953 eller tidigare skall avgiften minska på följande sätt:

Född år	Minskning med
1953	1/20
1952	2/20
1951	3/20
1950	4/20
1949	5/20
1948	6/20
1947	7/20
1946	8/20
1945	9/20
1944	10/20
1943	11/20
1942	12/20
1941	13/20
1940	14/20
1939	15/20
–1938	16/20

§54 Arbetsgivaren skall för anställd, för vilken arbetsgivaren inte betalar lagstadgad efterlevandepensionsavgift i Sverige, på den anställdes lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp betala motsvarande avgift till en tjänstepensionsförsäkring. Försäkringen bör vara utformad så att den anställdes efterlevande kan ges ett skydd om den anställda avlider under tjänstgöringen utomlands.

§55 Tjänstepensionsförsäkring enligt §§ 53 och 54 skall ha samma utformning som förmånerna i Avtalspension SAF-LO varvid bestämmelserna i bestämmelserna för Avtalspension SAF-LO skall gälla i tillämpliga delar.

Försäkringarna tecknas genom Fora i de försäkringsbolag som meddelar försäkringar för förmånerna i Avtalspension SAF-LO. Fora handhar administrationen på motsvarande sätt som för Avtalspension SAF-LO.

Särskilda bestämmelser för företag med säte inom EU/EES som bedriver tillfällig verksamhet i Sverige §§ 56–61

§56 Företag med säte inom EU/EES som bedriver tillfällig verksamhet i Sverige, och där företaget i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till försäkringarna, skall inte teckna försäkringsavtal om AGB och omställningsstöd.

§57 Anställd i företag med säte inom EU/EES som bedriver tillfällig verksamhet i Sverige, och där företaget i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till försäkringarna, skall inte omfattas av försäkringsavtalets bestämmelser om AGS, under förutsättning att arbetsgivaren kan visa att den anställda omfattas av socialförsäkringssystemet i annat EU/EES-land.

§58 I fall då försäkringsvillkoren §§ 56–62 är tillämpliga och det senare visar sig att verksamheten i Sverige kommer att överstiga 12 månader, medges inte undantag för tid efter utgången av månad 12.

§59 Anställd som är utsänd till Sverige, och för vilken artikel 6 punkt 2 i direktiv 98/49/EG gäller, skall inte omfattas av försäkringsavtalets bestämmelser om Avtalspension SAF-LO, under förutsättning att avgifter fortfarande betalas in till kompletterande pensionssystem för denne.

§60 Vid undantag med stöd av §§ 56–59 skall företaget inte debiteras premier för de från försäkringsavtalets bestämmelser undantagna försäkringarna.

§61 Undantag enligt §§ 57–59 gäller under förutsättning att de medgivits av Fora.

§62 I det fall ett företag med säte utanför EU/EES bedriver tillfällig verksamhet i Sverige, och där företaget i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till försäkringarna, kan undantag medges på sätt motsvarande §§ 56–59 efter särskild prövning i Försäkringsnämnden för arbetsmarknadsförsäkringar.

AGS

Avtalsgruppsjukförsäkring

Villkor för AGS från 2008-01-01

Försäkringsvillkor m m

§1 För avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) gäller dessa försäkringsvillkor samt de gemensamma försäkringsvillkoren och de bestämmelser i övrigt som fastställts i överenskommelser som träffats av Svenskt Näringsliv och LO.

Försäkringsgivare för AGS är AFA Sjukförsäkringsaktiebolag (org nr 502033-0642).

§2 Varje försäkrad är försäkringstagare. De skyldigheter som enligt lagen om försäkringsavtal åvilar försäkringstagare gentemot försäkringsgivare skall dock avse arbetsgivaren om det inte är fråga om uppgifter som den försäkrade har att lämna till AFA Sjukförsäkring.

Rätt till AGS-förmåner

§3 Rätt till AGS-förmåner har anställd, som:

1. har en sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL,
2. efter i § 4 angiven kvalifikationstid fullgör försäkringsgrundande anställningstid enligt § 6 eller har efterskydd enligt §§ 7–8,
3. uppfyllt villkoret om arbetsförhet enligt § 5,
4. blivit arbetsoförmögen på sätt som sägs i §§ 12–13 och
5. varit sjukskriven under så lång karenstid som anges i § 14.

Rätten till AGS-förmåner upphör vid ingången av den månad varunder den anställde fyller 65 år.

Rätt till ersättning föreligger ej heller för tid då ersättning för förlust av inkomst kan utges enligt bestämmelserna i LAF, enligt försäkringsvillkoren för TFA eller från annan trygghetsförsäkring. Om AGS-förmåner har utgivits och inkomstersättning enligt LAF senare utges för samma tid, är den anställde skyldig att återbetala AGS-ersättningen till AFA Sjukförsäkring.

Försäkrad som inte uppfyllt sin upplysningsplikt enligt § 25 är skyldig att återbetala ersättning som utbetalats på felaktiga grunder.

Kvalifikationstid

§4 Försäkringsskydd inträder när den anställde varit anställd 90 dagar (*kvalifikationstid*).

Vid beräkning av kvalifikationstid tillgodoräknas även tidigare anställningstid hos arbetsgivare, som tecknat försäkringsavtal om AGS, AGS-KL, ITP eller KTP, under förutsättning att någon del av den tidigare anställningen innehafts senast under de två år som närmast föregått den pågående anställningen.

Frånvarotid som enligt § 6 andra stycket inte räknas som försäkringsgrundande anställningstid får inte heller räknas som kvalifikationstid.

§5 Om den anställde vid den tidpunkt då försäkringsskydd skall träda i kraft inte är arbetsför till minst 25% sedan minst en vecka, träder försäkringsskyddet i kraft först sedan den anställde under en vecka (sjudagarsperiod) av läkare bedömts som arbetsför till minst 25% och arbetat under för den anställde normal arbetstid.

Försäkringsgrundande anställningstid

§6 Sedan den anställde fullgjort kvalifikationstid gäller försäkringsskyddet så länge han är anställd (*försäkringsgrundande anställningstid*).

Frånvaro utöver sex månader i följd av annan orsak än sjukdom, hel ledighet med lön eller hel ledighet enligt föräldraledighetslagen räknas dock inte som försäkringsgrundande anställningstid.

Efterskydd

§7 Med efterskydd avses att försäkringsskyddet fortsätter att gälla efter det att försäkringsgrundande anställningstid upphört eller kvalifikationstid fullgjorts utan att den följs av försäkringsgrundande anställningstid.

En förutsättning för att efterskydd ska gälla är att den försäkrade har en sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL.

Efterskydd gäller i 720 dagar (*efterskyddstid*). Om försäkrad insjuknar under efterskyddstid ska dagar med sjuklön enligt SjLL, sjukpenning enligt AFL eller LAF, sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt AFL inte förbruka dagar med efterskydd.

§8 Efterskydd enligt § 7 upphör om den försäkrade

- inte längre har en av försäkringskassan fastställd sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL, eller
- vid arbetslöshet efter tre månader i följd inte står till arbetsmarknadens förhållande, eller
- har varit anställd i sammanlagt 180 dagar hos arbetsgivare, som inte tecknat försäkringsavtal om AGS eller
- får rätt till i huvudsak motsvarande förmåner på annat sätt, eller
- lämnar sin anställning utan att iaktta avtalsenlig uppsägningstid.

§ 9 Upphörde 2004-01-01.

§ 10 Upphörde 2004-01-01.

§ 11 Upphörde 2004-01-01.

Ersättningsbar arbetsförmåga

§12 Rätt till ersättning har försäkrad som är arbetsoförmögen till minst 25% p g a sjukdom eller olycksfall och på grund därav har rätt till sjukpenning enligt AFL.

Med arbetsförmåga p g a sjukdom eller olycksfall jämställs att försäkrad måste avstå från förvärvsarbete och på grund därav har rätt till smittbärrpenning enligt lag om ersättning till smittbärare.

Med arbetsförmåga p g a sjukdom eller olycksfall jämställs även när försäkrad i sjukdomsförebyggande syfte avhåller sig från arbete och ersättning enligt LAF utges.

§13 Om den anställdes arbetsförmåga vid försäkringsskyddets ikraftträdande är nedsatt med högst 75% och nedsättningen oavbrutet består, lämnas ersättning endast för en senare inträffad ytterligare nedsättning av arbetsförmågan med minst 25%.

Om den sjukpenninggrundande inkomsten fastställts med hänsyn till tidigare beviljad sjukersättning eller aktivitetsersättning, lämnas dock hel ersättning vid hel arbetsförmåga.

Ersättningskarens

§14 Ersättning lämnas fr o m 15:e dagen i en sjukperiod enligt AFL.

Ersättningstid

§15 Dagsersättning lämnas under sjukpenningtid enligt AFL. Månadersersättning lämnas under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt AFL. Om sjukersättning eller aktivitetsersättning beviljats för retroaktiv tid och sjukpenning har lämnats för samma tid, betalas dagsersättning och inte månadersersättning.

Med sjukpenningtid enligt AFL jämställs tid under vilken den försäkrade uppbär smittbärrpenning enligt lag om ersättning till smittbärare.

Med sjukpenningtid enligt AFL jämställs tid under vilken den försäkrade uppbär motsvarande ersättning från annat EU/EES-land efter det att överflyttning av sjukpenningförsäkring skett till sådant land.

Tid under vilken tidsbegränsad sjukersättning enligt AFL utges jämställs med tid med sjukersättning.

Ersättning lämnas längst t o m kalendermånaden före den under vilken den försäkrade fyller 65 år.

För sjukperiod som börjar under tid då försäkrad är frånvarande från arbetet på grund av arbetskonflikt lämnas ersättning tidigast fr o m den dag den försäkrade skulle ha återupptagit arbetet.

Ersättningens storlek

Dagsersättning under sjukpenningtid	<p>§16 När sjukpenning enligt AFL utges med 80 procent lämnas dagsersättning med motsvarande 12,5 procent av den sjukpenning som den försäkrade erhållit från försäkringskassan.</p> <p>Efter den 360:e dagen i sjukperioden enligt AFL lämnas ingen dagsersättning.</p> <p>§17 Dagsersättning som under en tolv månadersperiod ej uppgår till minst motsvarande en halv procent av prisbasbeloppet enligt AFL utges ej.</p>
Månadersättning under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning	<p>§18 Är den försäkrades arbetsförmåga p g a sjukdom eller olycksfall helt nedsatt eller i det närmaste helt nedsatt lämnas under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning hel månadersättning. Är arbetsförmågan nedsatt i mindre grad men med minst tre fjärdedelar lämnas tre fjärdedels månadersättning. Är den försäkrades arbetsförmåga nedsatt i mindre grad men med minst hälften lämnas halv månadersättning. Är den försäkrades arbetsförmåga nedsatt med minst en fjärdedel lämnas en fjärdedels månadersättning.</p> <p>Månadersättningen bestäms med utgångspunkt från den sjukpenninggrundande inkomst som låg till grund för sjukpenningens storlek vid insjuknandetillfället. Om den sjukpenninggrundande inkomsten vid rätt anmälan enligt AFL kunde ha fastställts till annat belopp kan dock ersättning lämnas i överensstämmelse härmed.</p> <p>För försäkrad som beviljats sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt AFL utgör hel månadersättning det belopp som anges i tabell. Se sid 21. (Ersättningen är skattepliktig.)</p>
Ersättningsgrundande inkomst	<p>§19 Ersättning enligt §§ 16–18 bestäms med utgångspunkt endast från sjukpenninggrundande inkomst som förvärfvas i anställning eller egen verksamhet som omfattas av AGS.</p>
Samordning	<p>§20 AGS-ersättning utges inte för frånvarotid för vilken den försäkrade har rätt till sjuklön enligt lag eller avtal.</p> <p>Om den försäkrade erhållit annan sjukförmån enligt lag eller avtal nedsätts – i förekommande fall – ersättningen med värdet av förmånen. Avdrag sker dock endast med sådan del av förmånen som överstiger värdet av de förmåner den anställda är berättigad till enligt AFL.</p> <p>Rätt till AGS-förmåner vid frånvaro under försäkringsgrundande anställningstid upphör om den försäkrade får rätt till i huvudsak motsvarande förmåner på annat sätt.</p>
Omprövning	<p>§21 AFA Sjukförsäkring äger under ersättningstiden besluta att utgående förmån skall ändras, därest omständigheter framkommer som om de tidigare varit kända skulle ha påverkat ersättningsrätten.</p>

Värdesäkring

§22 När sjukperioden varat 24 månader i följd utges värdesäkringstillägg till månadersättning om prisbasbeloppet enligt AFL – på grund av höjning av det allmänna prisläget – stigit sedan sjukperiodens början. Ändring av värdesäkringstillägget sker för varje därefter inträdande tolv månadersperiod och skall härvid motsvara den procentuella ökningen av prisbasbeloppet från början av sjukperioden till början av ifrågakvarande tolv månadersperiod. Dock kan värdesäkringstillägg inte under någon tolv månadersperiod på grund av sådan höjning lämnas med högre belopp än vad som erhålls vid en beräknad ökning med 4% per år räknat från sjukperiodens början.

Om överskott uppkommer kan AFA Sjukförsäkring besluta att på grund av höjning av det allmänna prisläget under förfluten tid utge värdesäkringstillägg enligt en högre uppräkningsgrad än vad som anges i första stycket.

Åtgärder vid försäkringsfall

---

§23 För att erhålla ersättning skall den försäkrade anmäla försäkringsfall på AFA Sjukförsäkrings blankett och lämna de uppgifter som behövs för bedömning av rätten till ersättning och beräkning av ersättningens storlek.

Arbetsgivare skall på anmälan intyga anställningsförhållande m m.

§24 Arbetsoförmågan skall styrkas med läkarintyg eller kopia av försäkringskassans läkarintyg. Kostnader för kopia av sådant läkarintyg betalas av AFA Sjukförsäkring.

§25 Som förutsättning för ersättning gäller att den försäkrade medger att

- läkaren får lämna AFA Sjukförsäkring upplysningar som är av betydelse för bedömandet av ersättningsfrågan och
- försäkringskassan får lämna AFA Sjukförsäkring upplysning om sjukpenninggrundande inkomst och sjukperiod.

Försäkrad är skyldig att omgående meddela AFA Sjukförsäkring sådana förändringar som kan påverka rätten till ersättning eller ersättningens storlek.

Försäkringens giltighet vid och i samband med krigstillstånd

---

§26 Försäringen gäller inte vid arbetsoförmåga som drabbar den försäkrade medan krigstillstånd råder i Sverige, om arbetsoförmågan kan anses vara beroende av krigstillståndet. Samma regel gäller om den försäkrade drabbas av arbetsoförmåga inom ett år efter krigstillståndets upphörande. Med krigstillstånd i Sverige avses krig vari Sverige befinner sig eller förhållande som av regeringen jämställs med sådant krig vid tillämpning av särskild lagstiftning i fråga om ansvarighet för livförsäkring.

Försäringen gäller inte vid arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller i politiska oroligheter utom Sverige. Försäringen gäller inte heller vid arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

Sjukpenninggrundande inkomst vid insjuknandetidpunkten uppgår		Månadsersättning från AGS	Sjukpenninggrundande inkomst vid insjuknandetidpunkten uppgår		Månadsersättning från AGS	Sjukpenninggrundande inkomst vid insjuknandetidpunkten uppgår		Månadsersättning från AGS
till kr	men ej kr	kr	till kr	men ej kr	kr	till kr	men ej kr	kr
	- 71 000	75	140 000 - 141 000		1 788	210 000 - 211 000		2 763
71 000 - 72 000		142	141 000 - 142 000		1 808	211 000 - 212 000		2 776
72 000 - 73 000		196	142 000 - 143 000		1 828	212 000 - 213 000		2 789
73 000 - 74 000		250	143 000 - 144 000		1 848	213 000 - 214 000		2 802
74 000 - 75 000		304	144 000 - 145 000		1 868	214 000 - 215 000		2 815
75 000 - 76 000		358	145 000 - 146 000		1 888	215 000 - 216 000		2 828
76 000 - 77 000		412	146 000 - 147 000		1 908	216 000 - 217 000		2 841
77 000 - 78 000		466	147 000 - 148 000		1 928	217 000 - 218 000		2 854
78 000 - 79 000		561	148 000 - 149 000		1 948	218 000 - 219 000		2 867
79 000 - 80 000		659	149 000 - 150 000		1 968	219 000 - 220 000		2 880
80 000 - 81 000		757	150 000 - 151 000		1 988	220 000 - 221 000		2 885
81 000 - 82 000		855	151 000 - 152 000		2 007	221 000 - 222 000		2 891
82 000 - 83 000		871	152 000 - 153 000		2 025	222 000 - 223 000		2 896
83 000 - 84 000		887	153 000 - 154 000		2 043	223 000 - 224 000		2 902
84 000 - 85 000		903	154 000 - 155 000		2 060	224 000 - 225 000		2 907
85 000 - 86 000		919	155 000 - 156 000		2 078	225 000 - 226 000		2 913
86 000 - 87 000		935	156 000 - 157 000		2 095	226 000 - 227 000		2 918
87 000 - 88 000		951	157 000 - 158 000		2 113	227 000 - 228 000		2 924
88 000 - 89 000		967	158 000 - 159 000		2 130	228 000 - 229 000		2 929
89 000 - 90 000		983	159 000 - 160 000		2 148	229 000 - 230 000		2 935
90 000 - 91 000		999	160 000 - 161 000		2 165	230 000 - 231 000		2 940
91 000 - 92 000	1 015		161 000 - 162 000		2 182	231 000 - 232 000		2 946
92 000 - 93 000	1 031		162 000 - 163 000		2 199	232 000 - 233 000		2 952
93 000 - 94 000	1 047		163 000 - 164 000		2 216	233 000 - 234 000		2 958
94 000 - 95 000	1 063		164 000 - 165 000		2 233	234 000 - 235 000		2 964
95 000 - 96 000	1 079		165 000 - 166 000		2 250	235 000 - 236 000		2 970
96 000 - 97 000	1 095		166 000 - 167 000		2 267	236 000 - 237 000		2 976
97 000 - 98 000	1 111		167 000 - 168 000		2 284	237 000 - 238 000		2 982
98 000 - 99 000	1 127		168 000 - 169 000		2 301	238 000 - 239 000		2 988
99 000 - 100 000	1 143		169 000 - 170 000		2 318	239 000 - 240 000		2 994
100 000 - 101 000	1 159		170 000 - 171 000		2 335	240 000 - 241 000		3 000
101 000 - 102 000	1 175		171 000 - 172 000		2 352	241 000 - 242 000		3 013
102 000 - 103 000	1 191		172 000 - 173 000		2 369	242 000 - 243 000		3 025
103 000 - 104 000	1 207		173 000 - 174 000		2 386	243 000 - 244 000		3 038
104 000 - 105 000	1 223		174 000 - 175 000		2 395	244 000 - 245 000		3 050
105 000 - 106 000	1 239		175 000 - 176 000		2 404	245 000 - 246 000		3 063
106 000 - 107 000	1 255		176 000 - 177 000		2 413	246 000 - 247 000		3 075
107 000 - 108 000	1 271		177 000 - 178 000		2 422	247 000 - 248 000		3 088
108 000 - 109 000	1 286		178 000 - 179 000		2 431	248 000 - 249 000		3 100
109 000 - 110 000	1 299		179 000 - 180 000		2 440	249 000 - 250 000		3 113
110 000 - 111 000	1 312		180 000 - 181 000		2 449	250 000 - 251 000		3 125
111 000 - 112 000	1 325		181 000 - 182 000		2 458	251 000 - 252 000		3 138
112 000 - 113 000	1 338		182 000 - 183 000		2 467	252 000 - 253 000		3 150
113 000 - 114 000	1 351		183 000 - 184 000		2 476	253 000 - 254 000		3 163
114 000 - 115 000	1 364		184 000 - 185 000		2 485	254 000 - 255 000		3 175
115 000 - 116 000	1 377		185 000 - 186 000		2 494	255 000 - 256 000		3 188
116 000 - 117 000	1 390		186 000 - 187 000		2 503	256 000 - 257 000		3 200
117 000 - 118 000	1 403		187 000 - 188 000		2 512	257 000 - 258 000		3 213
118 000 - 119 000	1 416		188 000 - 189 000		2 521	258 000 - 259 000		3 225
119 000 - 120 000	1 430		189 000 - 190 000		2 530	259 000 - 260 000		3 238
120 000 - 121 000	1 443		190 000 - 191 000		2 540	260 000 - 261 000		3 250
121 000 - 122 000	1 455		191 000 - 192 000		2 550	261 000 - 262 000		3 263
122 000 - 123 000	1 468		192 000 - 193 000		2 560	262 000 - 263 000		3 275
123 000 - 124 000	1 481		193 000 - 194 000		2 570	263 000 - 264 000		3 288
124 000 - 125 000	1 494		194 000 - 195 000		2 580	264 000 - 265 000		3 300
125 000 - 126 000	1 507		195 000 - 196 000		2 590	265 000 - 266 000		3 313
126 000 - 127 000	1 521		196 000 - 197 000		2 600	266 000 - 267 000		3 325
127 000 - 128 000	1 534		197 000 - 198 000		2 610	267 000 - 268 000		3 338
128 000 - 129 000	1 552		198 000 - 199 000		2 620	268 000 - 269 000		3 350
129 000 - 130 000	1 570		199 000 - 200 000		2 633	269 000 - 270 000		3 363
130 000 - 131 000	1 588		200 000 - 201 000		2 646	270 000 - 271 000		3 375
131 000 - 132 000	1 608		201 000 - 202 000		2 659	271 000 - 272 000		3 387
132 000 - 133 000	1 628		202 000 - 203 000		2 671	272 000 - 273 000		3 400
133 000 - 134 000	1 648		203 000 - 204 000		2 681	273 000 - 274 000		3 412
134 000 - 135 000	1 668		204 000 - 205 000		2 691	274 000 - 275 000		3 425
135 000 - 136 000	1 688		205 000 - 206 000		2 701	275 000 - 276 000		3 437
136 000 - 137 000	1 708		206 000 - 207 000		2 711	276 000 - 276 750		3 450
137 000 - 138 000	1 728		207 000 - 208 000		2 724	276 750 -		3 459
138 000 - 139 000	1 748		208 000 - 209 000		2 737			
139 000 - 140 000	1 768		209 000 - 210 000		2 750			

TFA

Trygghetsförsäkring
vid arbetsskada

Villkor för TFA från 2008-01-01

Försäkringsvillkor m m

§1 För trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) gäller dessa försäkringsvillkor samt de gemensamma försäkringsvillkoren och de bestämmelser i övrigt som fastställts i överenskommelser som träffats av Svenskt Näringsliv, LO och PTK.

Försäkringsgivare för TFA är AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag (org nr 516401-8615).

§2 Försäkringstagare är arbetsgivare som tecknat försäkring om TFA.

Skadefall som omfattas av TFA

§3 Om anställd under försäkringstiden drabbas av personskada som är att anse som arbetsskada äger han rätt till ersättning på sätt som anges nedan.

Med arbetsskada förstås skada till följd av olycksfall (arbetsolycksfall) eller annan skadlig inverkan (arbetssjukdom) i arbetet. En skada skall anses ha uppkommit av sådan orsak, om övervägande skäl talar för det. Arbetssjukdom anses ha inträffat den dag då skadan visat sig.

Som arbetsskada anses inte en skada av psykisk eller psykosomatisk natur som är en följd av en företagsnedläggelse, bristande uppskattning av den försäkrades arbetsinsatser, vantrivsel med arbetsuppgifter eller arbetskamrater eller därmed jämförliga förhållanden.

Olycksfall vid färd till eller från arbetsstället räknas som olycksfall i arbetet, om färden föranleddes av och stod i nära samband med arbetet (färdolycksfall). Färdolycksfall som täcks av trafikskadelagen berättigar dock ej till ersättning enligt dessa villkor.

Har skada som beror på annat än olycksfall framkallats av smitta, anses den som arbetsskada i den mån regeringen föreskriver det.

§4 Arbetsolycksfall berättigar till ersättning endast om olycksfallet medfört arbetsoförmåga som varat i mer än 14 dagar eller medfört bestående invaliditet.

Arbetssjukdom berättigar till ersättning om skadan kvarstår sedan 180 dagar förflutit från den dag då skadan visade sig och tillika av allmän försäkringskassa enligt 8 kap 3 § LAF förklarats vara arbetsskada. Dock berättigar sjukdom som finns upptagen i förteckningen i Tabell 1 till ILO-konventionen (nr 121) angående förmåner vid yrkesskada till ersättning om skadan kvarstår sedan 180 dagar förflutit från den dag då skadan visade sig.

§5 Arbetsskada som drabbat hemarbetare berättigar till ersättning endast om skadan kvarstår sedan 180 dagar förflutit från den dag då skadan visade sig och tillika förklarats vara arbetsskada enligt LAF. Ett ytterligare villkor är att skadan skall ha ett direkt samband med användning av arbetsmaskiner eller arbetsmaterial som tillhandahållits av arbetsgivaren eller uppenbarligen uppkommit vid utförandet av arbetsmoment i hemarbetet.

Ersättning under akut sjukdomstid

Ersättning för inkomstförlust

§6 Vid arbetsoförmåga till följd av arbetsolycksfall – dock ej färdolycksfall – som varar 15 dagar eller mer lämnas ersättning under sjuklönetid och sjukpenningtid för hela inkomstförlusten under den första sjukdagen (karensdagen) och för tid därefter med 20 procent av inkomstförlusten beräknad på den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL. Ersättning lämnas även för inkomstförlust under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning, dock ej för tid under vilken livränta enligt LAF utges. För inkomstdelar över 7,5 prisbasbelopp lämnas ersättning för hela inkomstförlusten.

Om TFA-förmåner har utgivits och inkomstersättning enligt LAF senare utges för samma tid skall TFA-ersättningen till den del den motsvaras av LAF-ersättningen omgående återbetalas till AFA Trygghetsförsäkring.

Ersättning för sjukvårdskostnad och andra utgifter

§7 Är den skadade berättigad till ersättning enligt §§ 4 eller 10 lämnas ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler för sådana kostnader som arbetsskadan medfört i form av tex läkar- och sjukvårdskostnader eller kostnader för vid olycksfallet skadade kläder, glasögon och dylikt.

§8 Vid arbetsolycksfall som medfört arbetsförmåga under högst 14 dagar och föranlett läkarbesök lämnas, oaktat bestämmelsen i § 4 första stycket, ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler för skadade glasögon, hörapparater, proteser och dylikt samt läkar- och sjukvårdskostnader.

§ 9 Upphörde 1993-07-01.

Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk)

§10 Vid arbetsförmåga som varat mer än 30 dagar lämnas ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk). Om det fysiska eller psykiska lidandet har varit svårt lämnas ersättning även om arbetsförmåga inte förelegat. Vid arbetssjukdom lämnas ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur dock endast om arbetssjukdomen har vållats på sätt som anges i § 22 a.

Ersättningens storlek bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler. Utbetalning sker när den akuta sjukdomstiden har upphört.

§ 11 Upphörde 2002-01-01.

Ersättning vid invaliditet

Ersättning för inkomstförlust

§ 12 Upphörde 1993-07-01.

§13 Om den skadade vid bestående invaliditet till följd av arbetsskadan fått sin förmåga att skaffa inkomst genom arbete nedsatt utges en ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler i form av årlig livränta från AFA Trygghetsförsäkring i den mån framtida förlust kan antas uppkomma, som ej ersätts av livränta enligt LAF eller på annat sätt.

För lönedelar under 7,5 prisbasbelopp utges livränta från AFA Trygghetsförsäkring endast om förlusten av arbetsinkomst är mindre än en femtondel av arbetsinkomsten under 7,5 prisbasbelopp.

§14 Livräntan fastställs med hänsyn till den bestående nedsättningen av arbetsförmågan som föranletts av arbetsskadan.

Frågan om graden av nedsättning av den skadades arbetsförmåga bedöms med hänsyn till hans förmåga att trots skadan bereda sig inkomst genom arbete. Arbetet skall härvid motsvara hans krafter och färdigheter. Vidare skall arbetet vara sådant som det rimligen kan begäras att den skadade skall kunna utföra med hänsyn till tidigare utbildning och verksamhet, omskolning eller annan dylik åtgärd samt ålder, bosättningsförhållanden och därmed jämförliga omständigheter.

Vid uppnådd pensionsålder, 65 år, reduceras livräntan till hälften.

§15 Den skadade kan i stället för livränta eller del därav erhålla ett engångsbelopp motsvarande det kapitaliserade värdet av livräntan. Engångsbeloppet fastställs enligt särskilda bestämmelser för kapitalisering av livränta.

§16 Livränta värdesäkras enligt lagen om ändring av skadeståndslivräntor.

Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men)

§17 Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men) bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler. Ersättningen lämnas när det fysiska och psykiska lidandet kan förutses bli bestående för framtiden, dock tidigast då den akuta sjukdomstiden upphört.

§ 18 Upphörde 2002-01-01.

§ 19 Upphörde 1998-01-01.

Ersättning för särskilda olägenheter	§20 Ersättning för särskilda olägenheter till följd av skadan bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler.
Ersättning för sjukvårdskostnad och andra utgifter	§21 Ersättning för sjukvårdskostnad och andra utgifter utges enligt skadeståndsrättsliga regler.

Särskild ersättning

---

§ 22 Upphörde 1994-06-01.

§22a Om en skadad visar att den arbetssjukdom, som enligt §§ 3 och 4 bedömts som arbetsskada och berättigar till ersättning, har vållats i tjänsten av arbetsgivare, som tecknat TFA-försäkring eller TFA-KL-försäkring eller som omfattas av PSA-avtalet, genom vårdslöshet enligt skadeståndslagen, är den skadade berättigad till ersättning för inkomstförlust och ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk) enligt samma lag. Detsamma gäller om en arbetstagare hos arbetsgivaren har vållat en arbetssjukdom genom fel eller försummelse i tjänsten.

Fråga om rätt till ersättning enligt föregående stycke prövas av en särskild nämnd. Tvist huruvida ersättning skall bestämmas enligt skadeståndslagen avgörs av allmän domstol.

Eventuell talan om ersättning enligt skadeståndslagen föres mot AFA Trygghetsförsäkring.

Väsentlig och bestående ändring

---

§23 Om det är uppenbart att i det enskilda fallet väsentlig och bestående ändring inträtt i de förhållanden som legat till grund för bestämmande av ersättningen vid invaliditet, kan – efter hörande av därtill enligt de gemensamma försäkringsvillkoren utsedd nämnd – omprövning ske. Närmare bestämmelser om upptagande av fall till omprövning fastställs av AFA Trygghetsförsäkring. Omprövning kan dock endast avse ändring som inträffar under tid överenskommelse om TFA mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer är i kraft.

Ersättning för rehabilitering

---

§24 Kan den skadade på bestående följder av arbetsskadan inte återgå till sitt tidigare förvärsarbete, ersätts skäligen kostnader avseende erforderlig rehabilitering till annat jämförbart yrke.

Ersättning vid dödsfall

---

§25 Ersättning för arbetsskada som lett till dödsfall bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler.

Ersättning för personskada, som till följd av dödsfallet åsamkats någon som stod den avlidne särskilt nära, prövas och lämnas i enlighet med de begränsningar som anges i §§ 4–10 och 33. Personskada skall styrkas genom läkarintyg eller liknande utredning.

§ 26 Upphörde 2002-01-01.

§ 27 Upphörde 2002-01-01.

Efterskydd

---

§28 Den som varit utsatt för skadlig inverkan i arbete vid företag som tecknat försäkring om TFY eller TFA och på grund av den skadliga inverkan drabbats av arbetssjukdom äger rätt till ersättning enligt dessa försäkringsvillkor även om anställningen hade upphört när arbetssjukdomen visade sig. Den skadliga inverkan skall dock ha ägt rum efter den 31 januari 1974 och under tid när arbetstagaren var anställd hos arbetsgivare som då hade gällande försäkringsavtal om TFY eller TFA. Arbetssjukdomen skall vidare ha visat sig innan den skadade har uppnått 65 års ålder.

Rätt till ersättning enligt första stycket kan föreligga endast under tid när avtal om TFA mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer är i kraft.

Allmänna bestämmelser

Samordning	<p>§29 Den skadade eller person som stod en till följd av arbetsskada avliden person särskilt nära, äger ej rätt till ersättning enligt ovanstående bestämmelser i den mån ersättning kan utges från stat, kommun, försäkringsanstalt, arbetsgivare eller annan i form av periodisk ersättning eller i form av ersättning avseende kostnader, fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk) eller av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men) eller särskilda olägenheter till följd av skadan.</p> <p>Skall inkomstskatt på sådan förmån som avses här ovan ej erläggas, skall vid samordningen jämväl hänsyn tas till skattefriheten.</p> <p>Ersättning för begravningskostnader lämnas ej i den mån begravningskostnaden täcks av begravningshjälp från tjänstegrupplivförsäkring.</p> <p>§30 Samordning sker dock ej i fråga om sådan ersättning för vilken AFA Trygghetsförsäkring har rätt till återkrav.</p> <p>Samordning sker ej i fråga om sådan ersättning som lämnas från försäkring som tecknats och i sin helhet betalats av den skadade, såvida det ej är fråga om ersättning som lämnas enligt skadeståndsrättsliga regler eller ersättning för kostnader.</p>
Preskription För fall slutreglerade fr o m 2007-09-01 gäller följande:	<p>§30a Ansökan om ersättning enligt dessa försäkringsvillkor skall göras inom tio år beträffande ideell ersättning från den dag då fordringen tidigast kunde göras gällande och inom sex år</p> <ul style="list-style-type: none"> • beträffande inkomstersättning och ersättning för förlust av underhåll från den dag ersättningen avser, • beträffande begravningskostnad från dagen för dödsfallet, • beträffande annan ersättning från den dag då den försäkrade har erlagt det belopp för vilket ersättning begäres. <p>Om ansökan görs vid en senare tidpunkt än vad som anges i första stycket är rätten till ersättning förlorad. Rätt till inkomstersättning och ersättning för förlust av underhåll föreligger dock från den dag som inföll sex år före anmälningdagen.</p> <p>Den som kräver försäkringsersättning och som anmält skadan till försäkringsgivaren inom tid som angivits i första stycket, har sedan försäkringsgivaren förklarat att slutlig ställning har tagits till ersättningsfrågan alltid sex månader på sig att begära omprövning enligt § 17 i de gemensamma villkoren.</p> <p>§ 31 Upphörde 1993-01-01.</p>
Undantag från försäkringen	<p>§32 Ersättning lämnas ej för skada som orsakats av krigsåtgärd under krig varit riket befinner sig.</p> <p>Om den skadelidande själv uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet har medverkat till skadan jämkas ersättningen. Ersättning till förare som gjort sig skyldig till rattfylleri enligt lagen om straff för vissa trafikbrott jämkas också, om föraren därvid genom vårdslöshet har medverkat till skadan. Om en personskada lett till döden, kan ersättning till efterlevande också jämkas, om den avlidne uppsåtligen har medverkat till dödsfallet. Jämkning av skadeersättningen skall ske efter vad som är skäligt med hänsyn till den skadades medverkan och omständigheterna i övrigt.</p>
Självrisk och lägsta ersättningsbelopp	<p>§33 Ersättning enligt §§ 7 eller 8 inklusive eventuell dröjsmålsränta utges till den del beloppen sammanlagt överstiger 500 kr. Belopp under 100 kr utbetalas ej.</p> <p>(Denna paragraf gäller inte för skadefall som godkänts enligt § 22a.)</p>
Ansvarsbelopp	<p>§34 För varje skadehändelse är AFA Trygghetsförsäkrings ansvarighet begränsad till 50 miljoner kr. Denna begränsning gäller även om flera personer, som omfattas av ett eller flera försäkringsavtal om TFA i AFA Trygghetsförsäkring, skadas samtidigt.</p>
Rätt till skadestånd	<p>§35 Anställd får ej föra skadeståndstalan – med anledning av personskada som utgör arbetsskada – mot juridisk person som tecknat försäkringsavtal om TFA eller TFA-KL eller omfattas av PSA. Anställd får ej heller föra sådan skadeståndstalan mot arbetsgivare, anställd eller annan som omfattas av TFA, TFA-KL eller PSA.</p> <p>Vad ovan sagts gäller ej beträffande talan om ersättning för inkomstförlust enligt skadeståndslagen vid färdolycksfall.</p>

§36 Om en anställd under försäkringstiden drabbas av personskada till följd av arbetsskada och han eller ersättningsberättigad efterlevande till honom enligt skadeståndsrättsliga grunder skulle haft rätt till ersättning från annan, skall rätten till sådan ersättning anses vara överlåtten på AFA Trygghetsförsäkring.

§37 Återkrav mot arbetsgivare som tecknat försäkringsavtal om TFA hos AFA Trygghetsförsäkring eller anställd eller annan, som omfattas av TFA, får framställas endast om skadan vållats uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet. Återkrav kan också ske om den som vållat skadan uppenbarligen varit påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.

Skadeförebyggande verksamhet

---

§38 AFA Trygghetsförsäkring har att lämna hjälp och stöd i arbetarskyddsverksamheten vid företagen dels genom generell informationsverksamhet, dels efter framställning genom råd avseende enskilt företag. För denna verksamhet kan fastställas särskilda riktlinjer.

Denna skadeförebyggande verksamhet bedrivs under beaktande av det lokala samarbetet i arbetarskyddsfrågor.

Försäkring för ägare m fl

---

§39 Ägare eller styrelseledamot i det försäkringsavtalstecknande företaget samt make till sådan person omfattas jämväl av försäkringen, dock tidigast från den tidpunkt anmälan om försäkring mottagits. Med ogift ägare eller styrelseledamot sammanboende ogift person, som ej är anställd i företaget och som tidigare varit gift med honom eller har respektive har haft med honom gemensamt barn omfattas på motsvarande sätt av försäkringen.

Försäkringen gäller dock endast om olycksfallet eller arbetssjukdomen uppkommer i samband med ovannämnda persons verksamhet i det försäkringsavtalstecknande företaget.

Vad som i dessa försäkringsvillkor sägs om anställd gäller även i tillämpliga delar sådan person som avses i denna paragraf såvida inte annat särskilt anges.

Rätten till ersättning är begränsad enligt följande.

Vid ersättning för inkomstförlust enligt § 6 eller §§ 13–16 tas ej hänsyn till inkomst som per år överstiger summan av 30 prisbasbelopp.

Bestämmelserna i § 30 andra stycket gäller ej.

TGL

Tjänstegruppplivförsäkring

Villkor för TGL från 2008-01-01

Försäkringsvillkor m m

§1 För tjänstegrupplivförsäkring (TGL) gäller dessa försäkringsvillkor samt de gemensamma försäkringsvillkoren och de bestämmelser i övrigt som fastställts i överenskommelser som träffats av Svenskt Näringsliv och LO.

Försäkringsgivare för TGL är AFA Livförsäkringsaktiebolag (org nr 502000-9659).

§2 Varje försäkrad är försäkringstagare. De skyldigheter, som enligt lagen om försäkringsavtal åvilar försäkringstagare gentemot försäkringsgivare, skall dock avse arbetsgivaren, om det inte är fråga om uppgifter som den försäkrade har att lämna till AFA Livförsäkring.

TGL-förmåner

§3 Förmåner som kan utges enligt TGL är

- begravningshjälp
- grundbelopp
- barnbelopp.

Rätt till

TGL-förmåner

§4 Rätt till TGL-förmåner föreligger efter anställd om

1. han vid dödsfallet ej fyllt 65 år,
2. han uppfyllt villkoren för inträde av TGL-skydd enligt §§ 6–8 och
3. han haft TGL-skydd enligt §§ 9–10 eller haft efterskydd enligt §§ 11–16.

Rätt till

TGL-förmåner

i särskilda fall

§5 Efter anställd som fyllt 65 år kan rätt till TGL-förmåner föreligga enligt bestämmelserna i § 20.

Efter den som är anställd för att utföra arbete under mindre än 8 timmar/vecka kan rätt till TGL-förmåner föreligga enligt bestämmelserna i § 21.

Rätt till TGL-förmåner efter den anställdes make, registrerade partner eller sammanboende kan föreligga i vissa fall enligt bestämmelserna i § 22.

Inträde av TGL-skydd

§6 TGL-skydd inträder den dag den anställde börjar utföra arbete hos arbetsgivaren. För att TGL-skyddet skall inträda krävs dock att den anställde skall vara arbetsför. Som arbetsför anses ej den som åtnjuter hel sjukpenning, mer än halv sjukersättning eller mer än halv aktivitetsersättning enligt AFL eller LAF. Ej heller anses den arbetsför som lider av allvarlig sjukdom och kortvarigt utför arbete.

Tid under vilken tidsbegränsad sjukersättning enligt AFL utges jämställs i denna och efterföljande paragrafer med tid med sjukersättning.

§7 Om försäkringsavtalet träder i kraft senare än den dag den anställde började utföra arbete hos arbetsgivaren gäller TGL-skyddet från ikraftträdandedagen.

Var den anställde frånvarande från arbetet den dag försäkringsavtalet trädde i kraft föreligger ändå TGL-skydd om frånvaron ej översteg 90 dagar. Om den anställde från tidpunkt under dessa 90 dagar får mer än halv sjukersättning eller mer än halv aktivitetsersättning enligt AFL inträder dock ej TGL-skydd.

§8 Om TGL gäller utan sådan kollektivavtalsenlig skyldighet att teckna de försäkringar som anges i garantiregeln i de gemensamma försäkringsvillkoren inträder TGL-skydd först sedan den anställde under en tidsperiod om 90 dagar efter försäkringens ikraftträdande såsom arbetsför varit anställd i minst 60 dagar. TGL-skydd gäller dock om den anställde skulle avlida till följd av olycksfall som inträffat efter försäkringens ikraftträdande och efter det den anställde som arbetsför börjat utföra arbete hos arbetsgivaren.

Som arbetsför anses ej den som åtnjuter hel sjukpenning, mer än halv sjukersättning eller mer än halv aktivitetsersättning enligt AFL eller LAF.

TGL-skydd under anställning	<p>§9 Sedan TGL-skydd inträtt för den anställda gäller det så länge han är anställd för att utföra arbete minst 8 timmar/vecka (<i>försäkringsgrundande anställningstid</i>).</p> <p>Frånvaro utöver sex månader i följd av annan orsak än sjukdom eller hel ledighet enligt föräldraledighetslagen räknas dock inte som försäkringsgrundande anställningstid. Ledighet med bibehållna anställningsförmåner räknas utan hinder av vad som anges i första meningen som försäkringsgrundande anställningstid.</p>
TGL-skydd vid sjukdom	<p>§10 TGL-skydd gäller, även efter det att den försäkringsgrundande anställningstiden upphört, vid sjukdom eller olycksfall som inträffat under försäkringsgrundande anställningstid eller under efterskyddstid och som medfört arbetsoförmåga.</p> <p>TGL-skydd gäller även under tid när hel rehabiliteringspenning utges med anledning av sådan sjukdom eller olycksfall som nämns ovan.</p>

Efterskydd

	<p>§11 Med efterskydd avses att TGL-skydd fortsätter att gälla efter det att TGL-skydd under anställning och vid sjukdom upphört.</p> <p>Efterskydd gäller längst till dess den försäkrade fyllt 65 år.</p>
Efterskydd efter 180 dagars anställning	<p>§12 För anställd som fullgjort försäkringsgrundande anställningstid under minst 180 dagar gäller nedan angivet efterskydd.</p> <p>Vid bestämmande av rätten till sådant efterskydd tillgodoräknas även tidigare försäkringsgrundande anställningstid hos arbetsgivare som tecknat försäkring om TGL under förutsättning att någon del av den tidigare anställningen innehafts under de två år som närmast föregått den senaste anställningen.</p> <p>§13 Efterskyddet gäller under 180 dagar (<i>allmän efterskyddstid</i>).</p> <p>För försäkrad som blir arbetslös eller erhåller hel föräldrapenning under allmän efterskyddstid fortsätter efterskyddet att gälla så länge arbetslösheten består eller föräldrapenningen utges samt under tid därefter det antal dagar av den allmänna efterskyddstiden som inte har avräknats tidigare.</p> <p>För försäkrad som under allmän efterskyddstid börjar fullgöra ny försäkringsgrundande anställningstid gäller, när denna upphör, fortsatt efterskydd under det antal dagar av den allmänna efterskyddstiden som inte har avräknats före början av den nya försäkringsgrundande anställningstiden.</p> <p>Efterskydd gäller dock sammanlagt högst två år räknat från den tidpunkt efterskydd inträdde enligt § 11 första stycket.</p> <p>§14 Med arbetslöshet förstås att den försäkrade står till den svenska arbetsmarknadens förfogande på sätt som krävs för att erhålla ersättning enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring. Även den som är arbetssökande i annan EU-stat på sätt som krävs för att erhålla dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen anses stå till arbetsmarknadens förfogande, dock längst tre månader. Arbetslösheten kan styrkas genom intyg från offentlig arbetsförmedling eller registrerad arbetslöshetskassa.</p>
Efterskydd i övriga fall	<p>§15 Om den anställda ej har rätt till efterskydd enligt § 12 gäller efterskydd i stället lika många dagar som den anställda fullgjort försäkringsgrundande anställningstid.</p>
Beräkning av efterskydd efter TGL-skydd vid sjukdom	<p>§16 Har den försäkrade haft TGL-skydd under sjukdom enligt § 10 gäller efterskydd efter sjukdomstiden enligt reglerna i §§ 12–14 resp § 15. Efterskyddet beräknas genom att sjukdomstiden jämföras med försäkringsgrundande anställningstid.</p>

TGL-förmåner

Begravningshjälp

§17 Begravningshjälp utges till den avlidnes dödsbo med 20 500 kr.

Grundbelopp

§18 Grundbelopp utges om den avlidne efterlämnar make, registrerad partner eller sammanboende som anges i § 23 eller arvsberättigat barn.

Grundbeloppet fastställs med hänsyn till den avlidnes ålder enligt nedanstående tabell.

Hade den avlidne fyllt 55 men ej 65 år och efterlämnar han antingen såväl make, registrerad partner eller sammanboende som gemensamt barn under 17 år eller endast barn, varav minst ett under 17 år, reduceras inte grundbeloppet på grund av den avlidnes ålder.

I tabellens kolumn 1 angivna belopp utges i fall där den avlidne varit anställd för att utföra arbete minst 16 timmar/vecka. Har den avlidne varit anställd för att utföra arbete minst 8 men ej 16 timmar/vecka utgör beloppet vad som anges i kolumn 2.

Efterlämnar den avlidne som närmast anhörig endast arvsberättigat barn som fyllt 21 år utges hälften av i tabellen angivna grundbelopp, dock lägst 20 500 kr.

Den försäkrades ålder

vid dödsfallet	Kolumn 1	Kolumn 2
Under 55 år	246 000 kr	123 000 kr
55 men ej 56 år	225 500 kr	112 750 kr
56 men ej 57 år	205 000 kr	102 500 kr
57 men ej 58 år	184 500 kr	92 250 kr
58 men ej 59 år	164 000 kr	82 000 kr
59 men ej 60 år	143 500 kr	71 750 kr
60 men ej 61 år	123 000 kr	61 500 kr
61 men ej 62 år	102 500 kr	51 250 kr
62 men ej 63 år	82 000 kr	41 000 kr
63 men ej 64 år	61 500 kr	30 750 kr
64 år eller däröver	41 000 kr	20 500 kr

Barnbelopp

§19 Barnbelopp utges om den avlidne efterlämnar arvsberättigat barn under 21 år, eller om make, registrerad partner eller sammanboende inte finns, syskon under 21 år som kan ta arv under förutsättning att syskonet inte har förälder i livet.

Barnbeloppet fastställs med hänsyn till barnets/syskonets ålder enligt nedanstående tabell.

I tabellens kolumn 1 angivna belopp utges i fall där den avlidne varit anställd för att utföra arbete minst 16 timmar/vecka. Har den avlidne varit anställd för att utföra arbete minst 8 men ej 16 timmar/vecka utgör beloppet vad som anges i kolumn 2.

Barnets/syskonets ålder

vid försäkringsfallet	Kolumn 1	Kolumn 2
Under 17 år	82 000 kr	41 000 kr
17 eller 18 år	61 500 kr	30 750 kr
19 eller 20 år	41 000 kr	20 500 kr

TGL-förmåner efter anställd som fyllt 65 år

§20 För anställd som fyllt 65 år gäller rätt till TGL-förmåner enligt dessa försäkringsvillkor under förutsättning att han sedan han fyllt 65 år och intill dödsfallet kvarstått i avlönat arbete. Försäkringsgrundande anställningstid tillgodoräknas dock ej vid frånvaro som överstiger 90 dagar i en följd. Efterskydd föreligger ej.

TGL-förmåner efter den som varit anställd för att utföra arbete under mindre än 8 timmar/vecka

§21 Efter den som varit anställd för att utföra arbete mindre än 8 timmar/vecka föreligger rätt till begravningshjälp om han avlider under dag då han utfört arbete. Förutsättning härför är dock att han uppfyller kraven för inträde av TGL-skydd enligt §§ 6–8.

TGL-förmåner efter den anställdes make, registrerade partner eller sammanboende

§22 Begravningshjälp med 20 500 kr utges, om den anställda har make, registrerad partner eller sammanboende som anges i § 23 och denne avlider, under följande förutsättningar:

1. den anställda skall uppfylla kraven för rätt till TGL-förmåner enligt § 4, punkterna 2 och 3, dock att han skall ha varit anställd för att utföra arbete under minst 16 timmar/vecka,
2. den anställda skall vid dödsfallet ej ha fyllt 70 år och
3. den avlidne maken, registrerade partnern eller sammanboenden skall ej ha fyllt 65 år.

Finns gemensamt hemmaboende barn under 17 år eller hemmaboende barn under 17 år som är endera makens, registrerade partnerns eller sammanboendens, utges dessutom barnbelopp med 41 000 kr för varje sådant barn.

Rätt till försäkringsbelopp föreligger dock inte om minst motsvarande förmån utges på grund av att den avlidne maken, registrerade partnern eller sammanboenden omfattas av TGL-skydd.

Försäkringsbelopp enligt denna paragraf kan utges om maken, registrerade partnern eller sammanboenden avlidit senare än den anställda till följd av olycksfall, epidemi eller liknande som förorsakat också den anställdes död.

Förmånstagarförordnande

§23 Försäkrad skall i fråga om försäkringsbeloppen anses ha gjort förmånstagarförordnande av nedan angivet innehåll (FÖRORDNANDET).

Förmånstagarens rätt bestäms enligt svensk lag.

Försäkrad kan när som helst ändra förordnandet genom att skriftligen till AFA Livförsäkring (lämpligen på särskild av AFA Livförsäkring fastställd blankett) ändra förordnandet. Ändrat förordnande skall inte avse utgående barnbelopp eller begravningshjälp om detta ej uttryckligen angetts i det ändrade förordnandet.

Förmånstagarens rätt kan i vissa fall komma att jämkas beroende på samordning med annan TGL-försäkring.

Förordnandet

Grundbelopp

Förmånstagare är i nu nämnd ordning

- 1) make eller registrerad partner,
- 2) ogift person som stadigvarande sammanbodde med en ogift försäkrad man eller kvinna vid dennes död och som tidigare har varit gift eller registrerad partner med eller har haft eller då väntade barn med denne. Den försäkrade och den sammanboende skall ha sammanbott under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknat registrerat partnerskap,
- 3) annan ogift person med vilken ogift försäkrad vid dennes död sedan minst sex månader stadigvarande sammanbott under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknat registrerat partnerskap (sammanboende) och vilken AFA Livförsäkring tillerkänt förmånstagar rätt. Såväl den försäkrade som den sammanboende skall ha fyllt 18 år,
till **halva** beloppet om även barn som avses i p 4 nedan efterlämnas,
till **hela** beloppet i annat fall,
- 4) arvsberättigade barn,
till **halva** beloppet om även sammanboende enligt p 3 ovan efterlämnas,
till **hela** beloppet i annat fall.

Grundbelopp tillfaller efterlevande make eller registrerad partner med oinskränkt äganderätt.

Förordnande till förmån för make gäller inte om det pågår mål om äktenskapskillnad mellan makarna.

Förordnande till förmån för registrerad partner gäller inte om det pågår mål om upplösning av registrerat partnerskap.

Efterlämnas utom arvsberättigat barn även bröstärvinge till avlidet barn anses förordnandet innebära att det på barnen fallande försäkringsbeloppet skall fördelas enligt reglerna i 2 kap 1 § andra stycket ärvdabalken.

- Barnbelopp** Förmånstagare till varje utgående barnbelopp är det barn eller syskon, som beloppet avser.
- Begravningshjälp** Förmånstagare till utgående begravningshjälp är den avlidnes dödsbo.

Allmänna bestämmelser

- Beräkning av arbetstid i vissa fall** §24 Arbetstiden för deltidsanställd, vars veckoarbetstid inte är fastställd till minst 8 respektive 16 timmar/vecka, beräknas på grundval av den faktiska genomsnittsarbetstiden under de senaste 12 arbetsveckorna.
- Samordning** §25 Har den anställde mer än en anställning som omfattas av denna försäkring eller härmed jämförbar försäkring, utges högst det försäkringsbelopp vartill arbetet berättigat om det utförts hos en arbetsgivare. Omfattas en och samma anställning av denna försäkring och annan härmed jämförbar försäkring, utges högst det försäkringsbelopp vartill denna försäkring berättigar.
- TGL-skydd vid frånvaro under försäkringsgrundande anställningstid och efterskydd gäller inte under tid den försäkrade har försäkringsskydd på annat sätt med i huvudsak motsvarande förmåner. Om det senare försäkringsskyddet skulle upphöra före försäkringsfallet och förutsättningar saknas för samordning mellan berörda försäkringsgivare skall den på annat sätt försäkrade tiden vid beräkning av efterskydd betraktas som tid då den försäkrade varit arbetslös.
- Pantsättning** §26 Anställd får inte, utan AFA Livförsäkrings medgivande, genom överlåtelse, pantsättning eller lämnande av förbindelse att låta förmånstagarförordnandet stå vid makt förfoga över sin rätt på grund av försäkringen.
- Krigsförhållande** §27 Vid krigsförhållande i Sverige gäller lagen (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m. i fråga om AFA Livförsäkrings ansvarighet (krigsansvarighet) enligt denna försäkring och rätt att uttaga särskild krigspremie.
- För försäkringsavtal som tecknats efter att det råder sådana förhållanden som enligt lagen är krigsförhållanden är AFA Livförsäkring fritt från krigsansvarighet om inte regeringen föreskriver något annat.
- §28 Vid den anställdes eller dennes makes, registrerade partners eller sammanboendes dödsfall, som – utan att § 27 är tillämplig – inträffar vid vistelse utanför Sverige inom område, där krigsförhållande råder, eller inom ett år efter sådan vistelse och som beror på detta förhållande, är AFA Livförsäkring fritt från ansvarighet.
- Efter tre år från det TGL-skydd inträtt för den anställdes eller dennes make, registrerade partner eller sammanboende gäller denna inskränkning endast om dödsfallet förorsakats av deltagande i kriget.

Åtgärder vid försäkringsfall

§29 Dödsfall skall anmälas till AFA Livförsäkring på av AFA Livförsäkring fastställd blankett. Dessutom skall, utan kostnad för AFA Livförsäkring, de handlingar och uppgifter i övrigt som erfordras för bedömning av rätten till ersättning sändas till AFA Livförsäkring.

§30 Om förmånstagare inte är svensk medborgare eller inte har sin hemvist i Sverige gäller särskilda av AFA Livförsäkring fastställda bestämmelser för lyftande av försäkringsbelopp.

Den som omfattas av denna TGL-försäkring har, om han lämnar anställningen, ett tidsbegränsat efterskydd.

Under vissa förutsättningar kan han teckna en fortsättningsförsäkring som förlänger TGL-skyddet till pensionsåldern (65 år). För närmare information kontakta Fora, telefon (vx) 08-787 40 00.

Omställningsförsäkring

AGB

se sid 35

Omställningsstöd

gäller anställda i företag med kollektivavtal
se sid 37

Villkor för AGB från 2008-01-01 till 2008-12-31

Allmänna villkor

§1 För försäkring om avgångsbidrag (AGB) gäller dessa försäkringsvillkor samt de gemensamma försäkringsvillkoren och de bestämmelser i övrigt som fastställts i överenskommelser som träffats av Svenskt Näringsliv och LO.

Försäkringsgivare för AGB är AFA Livförsäkringsaktiebolag (org nr 502000-9659).

§2 Varje försäkrad är försäkringstagare. De skyldigheter som enligt lagen om försäkringsavtal åvilar försäkringstagare gentemot försäkringsgivare, skall dock avse företaget, om det inte är fråga om uppgifter som den försäkrade har att lämna till AFA Livförsäkring.

§3 Vid försäkringsfall tillämpas de AGB-villkor som gäller vid uppsägningstillfället. Om medarbetaren slutar sin anställning enligt § 8 tillämpas de AGB-villkor som gäller vid den tidpunkt när det står klart att anställningen kommer att upphöra.

AGB-förmån och kvalifikationskrav

§4 Ett helt AGB utges med 26 900 kr. Om medarbetaren före anställningens upphörande uppnått 50 år höjs helt AGB med ett belopp om 1 140 kr för levnadsår fr o m 50 år t o m 60 år. AGB utges i proportion till det ordinarie arbetstidsmåtets andel av ett heltidsarbete vid uppsägningstillfället.

Från en anställnings upphörande kan under en därefter löpande femårsperiod totalt endast ett helt AGB utbetalas.

Ett nytt AGB får inte utges förrän fem år förflutit från en anställnings upphörande som föranlett utbetalning av A-belopp enligt villkor gällande före den 1 april 2005.

Styrelsen i AFA Livförsäkring skall senast ett halvår före ett nytt kalenderår fastställa AGB-beloppen i första stycket.

§5 Rätt till AGB föreligger om medarbetarens anställning upphört genom uppsägning på grund av arbetsbrist och den driftsmässiga förändringen i företaget medför varaktig personalreduktion.

Vidare krävs att medarbetaren vid anställningens upphörande fyllt 40 år och under de senaste fem åren varit anställd sammanlagt minst 50 månader vid ett eller flera företag som under respektive anställningstid var anslutet till AGB-försäkringen. Femårsperioden skall beräknas utifrån tidpunkten för antingen anställningens upphörande eller när anställningen skulle ha upphört enligt reglerna i lagen om anställningsskydd. Med månad avses 30 dagar.

§6 För medarbetare hos företag som har tecknat AGB-försäkring får även anställningstid före försäkringsavtalets ikraftträdande beaktas.

§7 Medarbetaren har rätt till AGB längst t o m månaden före den då han fyller 65 år.

Rätt till AGB föreligger dock inte i fall där AGB-försäkringen tecknats inför förestående uppsägningar på grund av arbetsbrist.

§8 AGB kan även ges åt en medarbetare som slutat sin anställning utan att uppsägning gjorts, om det klart framgår att medarbetaren slutar på initiativ av företaget. Detta gäller under förutsättning att anställningen upphör på grund av arbetsbrist och att den driftsmässiga förändringen i företaget medför varaktig personalreduktion.

§9 Rätt till AGB föreligger inte om medarbetaren före anställningens upphörande beviljats rätt enligt AFL till hel sjukersättning eller hel tidsbegränsad sjukersättning enligt AFL. Om medarbetaren återgår i arbete genom anställning som motsvarar minst hälften av ett heltidsarbete i ett år inom fem år från anställningens upphörande utbetalas dock AGB i efterhand.

§10 Rätt till AGB föreligger inte om medarbetaren uppsagts från sin anställning vid ett företag men senast tre månader från anställningens upphörande erhållit återanställning eller annan anställning i annat företag inom samma koncern. Detsamma gäller om den försäkrade avböjt erbjudande om en sådan anställning av skäl som lett eller skulle ha lett till nedsättning av ersättning enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring.

Rätt till AGB föreligger inte om medarbetaren vid verksamhetsövergång haft rätt att låta anställningen övergå till det förvärvande företaget men avböjt detta och till följd av det blivit uppsagd hos det överlåtande företaget.

Trots ovanstående stycken kan AGB utbetalas om AGB-nämnden anser att särskilda skäl föreligger.

Om uppsagd medarbetare senast tre månader från anställningens upphörande påbörjat ny anställning i samma företag eller annat företag inom samma koncern men med ett lägre ordinarie arbetstidsmätt än den tidigare anställningen skall AGB utgå i proportion till skillnaden mellan arbetstidsmåten.

Anmälan om AGB

---

§11 Medarbetaren anmäler till AFA Livförsäkring om förhållanden som kan föranleda ersättning. AFA Livförsäkring tillhandahåller anmälningsformulär. Anmälan skall ha inkommit till AFA Livförsäkring inom två år från anställningens upphörande för att rätt till ersättning skall föreligga. Om medarbetaren återgår i arbete enligt § 9 skall anmälan ha inkommit till AFA Livförsäkring inom två år från det att den anställningstiden varat i ett år.

Särskilda bestämmelser

---

§12 Om kapitalbasen i AGB-rörelsen skulle underskrida den erforderliga solvensmarginalen upphör försäkringsskyddet att gälla för nytillkommande uppsägningar. Vid krigsförhållande i Sverige upphör AGB-försäkringsskyddet likaledes att gälla.

§13 På förfallna AGB utges ej ränta.

§14 Om uppsägningen äger rum före den 1 april 2005, men anställningen upphör den 1 april eller senare, tillämpas de villkor som gäller vid anställningens upphörande.

Villkor för omställningsstöd från 2008-01-01 (gäller anställda i företag med kollektivavtal)

Förmån och kvalifikationskrav

---

§1 Kollektivavtalsstiftelsen Trygghetsfonden TSL (TSL) tillhandahåller eller finansierar åtgärder vilka skall underlätta för uppsagda medarbetare att få nytt arbete (omställningsstöd). TSLs styrelse bestämmer närmare om omställningsstödet utformning och omfattning samt villkoren för finansiering av ett sådant stöd.

§2 Medarbetare kan erhålla omställningsstöd längst t o m månaden före den då han/hon fyller 65 år.

Omställningsstöd kan inte beviljas i fall där anslutning till TSL görs inför förestående uppsägningar på grund av arbetsbrist.

§3 Omställningsstöd kan beviljas om medarbetare har blivit uppsagd på grund av arbetsbrist och vid anställningens upphörande har arbetat sammanhängande minst 16 timmar i genomsnitt per vecka under ett år vid ett eller flera företag som under anställningstiden var anslutet till TSLs omställningsstöd.

För medarbetare hos företag som anslutit sig till TSLs omställningsstöd får även anställningstid före anslutningen beaktas.

En medarbetare som har eller som avser att underrätta företaget om ogiltigförklaring av en uppsägning eller om han eller hon vill yrka skadestånd från företaget med anledning av uppsägningen har inte rätt till omställningsstöd. Tid för underrättelse regleras i § 7.

Omställningsstöd kan även ges åt en medarbetare som slutat sin anställning utan att uppsägning gjorts, om det klart framgår att medarbetaren slutar på initiativ av företaget och på grund av arbetsbrist samt att upphörandet av anställningen inte är tvistigt.

Efter särskild ansökan och prövning kan omställningsstöd beviljas en medarbetare som valt att angripa en uppsägning rättsligt, om medarbetaren därefter återkallat sina anspråk samt avstått från att ställa anspråk mot företaget med anledning av uppsägningen.

Lokala avtal

---

§4 Företag och lokal facklig organisation kan träffa avtal om att inte ta omställningsstöd enligt § 1 i anspråk. Ett sådant avtal skall avse åtgärder i händelse av övertalighet vid företaget. För företag som träffat sådant avtal reduceras, efter beslut av TSLs styrelse, avgiften med den procentsats som finansierar TSLs omställningsstöd.

§5 Om ett företag på grund av obestånd eller på annat sätt inte uppfyller en förpliktelse som avtalats i samband med ett lokalt avtal enligt § 4 skall TSL tillhandahålla eller finansiera omställningsstöd enligt § 1. Återkrav kan riktas mot företaget från TSL.

§6 Företag och lokal facklig organisation som har ingått avtal enligt § 4 kan träffa avtal om att företaget åter skall ansluta sig till TSLs omställningsstöd. Medarbetarna omfattas av TSLs omställningsstöd först efter ett år.

Ansökan om omställningsstöd

---

§7 Företaget och lokal facklig organisation ansöker tillsammans till TSL om omställningsstöd eller finansiering av ett sådant stöd. Av ansökan skall framgå vilka medarbetare som avses komma i åtnjutande av omställningsstöd.

TSL kan pröva annan ansökan än en gemensam ansökan från företaget och lokal facklig organisation.

För medarbetare som omfattas av en ansökan om omställningsstöd är tiden för underrättelse om ogiltigförklaring av en uppsägning eller om att medarbetaren vill yrka skadestånd med anledning av uppsägningen en vecka. Underrättelsetiden räk-

nas från det att ansökan kommit in till TSL. Emellertid kan underrättelsetiden på grund av en ansökan om omställningsstöd aldrig bli längre än som framgår av reglerna i 40 och 41 §§ lagen om anställningsskydd (LAS). När tiden för underrättelse gått ut är medarbetarens rätt till talan förlorad enligt 42 § LAS.

Ansökan om omställningsstöd kan inte prövas före det att underrättelsetiden löpt ut. Före det att ansökan prövas skall TSL undersöka om förutsättningar enligt § 2 eller § 3 för beviljande av ansökan föreligger.

§8 TSL tillhandahåller ansökningsformulär. Ansökan skall ha inkommit till TSL inom ett år från anställningens upphörande för att stöd skall kunna beviljas.

§9 De lokala parterna skall vid aktualiserad personalinskränkning värdera företagets krav och behov i bemanningshänseende. Om dessa behov enligt parternas gemensamma uppfattning inte kan tillgodoses med tillämpning av lag skall fastställandet av turordning ske genom avtalsturlista.

De lokala parterna skall därvid göra ett urval av de medarbetare som skall sägas upp så att företagets behov av kompetens särskilt beaktas liksom företagets möjligheter att bedriva konkurrenskraftig verksamhet och därmed bereda fortsatt anställning.

De lokala parterna kan också med avvikelse från bestämmelserna i 25–27 §§ lagen om anställningsskydd överenskomma om turordning vid återanställning. Därvid skall de ovan nämnda kriterierna gälla.

Det åligger de lokala parterna att på begäran föra förhandlingar som sägs i föregående stycken liksom att skriftligen bekräfta träffade överenskommelser.

Enas inte de lokala parterna, äger förbundsparterna, om endera begär det, träffa överenskommelse i enlighet med ovan angivna riktlinjer.

Det förutsätts att arbetsgivaren inför behandlingen av frågorna som här berörs tillhandahåller den lokala respektive den centrala avtalsparten relevant faktaunderlag.

Avtalspension SAF-LO
med premiefrielseförsäkring

Bestämmelser för Avtalspension SAF-LO från 2008-01-01

Bestämmelserna för Avtalspension SAF-LO gäller från och med 2008-01-01. Inom de avtalsområden som antar ändringarna enligt förhandlingsprotokoll 2007-04-16 vid en senare tidpunkt gäller fram till dess att så sker inte §§ 4, 4a, 8, 18 och 20.

För Avtalspension SAF-LO gäller dessa bestämmelser samt försäkringsgivarens/förvaltarens, av Svenskt Näringsliv och LO godkända villkor. Vidare gäller de gemensamma försäkringsvillkoren samt bestämmelser i övrigt som Svenskt Näringsliv och LO träffat överenskommelse om.

Avtalspension SAF-LO omfattar:

Förmån	Försäkringsgivare/förvaltare
Ålderspension	Se § 7
Familjeskydd	AFA Livförsäkring
Premiebefrielseförsäkring vid sjukdom och föräldraledighet	AFA Sjukförsäkring
Övergångsregler	
– Pension	AMF Pension
– Sjuklivränta	AFA Sjukförsäkring
– Förlängd livränta	AFA Trygghetsförsäkring

Annan pensionslösning

Arbetsgivaren och lokal facklig organisation kan träffa överenskommelse om annan pensionslösning än Avtalspension SAF-LO (basplanen). Sådan kan avvika helt eller delvis från basplanen och kan gälla för alla eller grupp av anställda i företaget.

Lokal överenskommelse om annan pensionslösning skall godkännas av berörda förbundsparter.

Arbetsgivaren kan träffa överenskommelse med den anställde om annan pensionslösning. Sådan pensionslösning kan avvika helt eller delvis från Avtalspension SAF-LO.

Överenskommelse om annan pensionslösning skall godkännas av Pensionsnämnden.

För pensionslösning som är gjord med stöd av denna punkt gäller garanti enligt § 19 respektive § 20 i de gemensamma försäkringsvillkoren. Garantin gäller då endast för förmåner enligt basplanen. Om reglerna för garantin har behövt tillämpas för någon anställd som omfattas av överenskommelse om annan pensionslösning, skall basplanen därefter tillämpas för den anställde i samma anställning. För att rätt att, för garantifondens räkning, av arbetsgivaren återkräva kostnader för garanti enligt detta stycke.

Prisbasbelopp

Med prisbasbelopp avses i §§ 12, 14, 17 och 26 det förhöjda prisbasbeloppet som för varje år fastställs enligt 1 kap 6 § i lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Försäkringstagare och försäkrad

§1 Vid försäkring är arbetsgivaren försäkringstagare. I fråga om rätten till försäkringsförmån anses varje försäkrad som försäkringstagare.

Oriktiga uppgifter

§2 Förmånerna grundar sig på uppgifter som arbetsgivaren och den anställde lämnat. Uppgifter som är av betydelse för att administrera Avtalspension SAF-LO skall på begäran lämnas av arbetsgivaren eller den anställde. Om någon uppgift är oriktig eller ofullständig gäller vad som för sådant fall stadgas i Försäkringsavtalslagen (2005:104).

Återköp

§3 Om förmånen vid utbetalningens början uppgår till ett sådant belopp som enligt inkomstskattelagen får återköpas, kan försäkringsgivare/förvaltare besluta att löpande utbetalning skall bytas mot ett engångsbelopp. Detta engångsbelopp beräknas enligt reglerna om återköp i försäkringsavtalet med försäkringsgivaren.

Bestämmelser för ålderspension

Intjänande av pension §4 Intjänande av ålderspension sker genom att arbetsgivaren betalar en pensionspremie till den anställdes ålderspension från och med den månad han fyller 25 år. Premien beräknas i procent på den anställdes pensionsmedförande lön.
Premien skall vara 3,9 procent på lönedelar upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp. På lönedelar därutöver skall premien vara 6,0 procent.

Anmärkning: Premien höjs i fyra steg till följande nivåer:

	Premie på lönedel <7,5 inkomstbasbelopp	Premie på lönedelar >7,5 inkomstbasbelopp
2009	4,0 %	12,0 %
2010	4,1 %	18,0 %
2011	4,3 %	24,0 %
2012	4,5 %	30,0 %

§4a Parterna är överens om att arbetsgivare och lokal facklig organisation, samt förbundsparter, kan överenskomma om att premierna till ålderspensionen skall kunna kompletteras med ytterligare avgift. Sådan överenskommelse kan även träffas mellan arbetsgivaren och den anställde.

Pensionsmedförande lön §5 Den pensionsmedförande lönen utgörs av under kalenderåret utbetald kontant bruttolön.

Pensionsåldern och pensionens storlek §6 Den anställde uppnår pensionsåldern vid ingången av den kalendermånad under vilken han fyller 65 år. Anställningen upphör då utan uppsägning om han inte har kommit överens om annat med arbetsgivaren.

Förmånen beräknas som en livsvarig pension men kan betalas ut under en begränsad tid om den anställde så önskar. Pensionen betalas ut från och med den månad under vilken den anställde uppnår pensionsåldern eller annan tidpunkt som den anställde begär. Pensionen utbetalas normalt månadsvis i efterskott. Utbetalning pågår längst till och med den månad då han avlider.

Pensionen kan tidigast börja utbetalas från 55 års ålder.

Pensionens storlek är bland annat beroende av värdet av tillgodoräknade premier och avkastningen på dessa, åldern vid utbetalningens början samt valet mellan livsvarig och tidsbegränsad utbetalning. Pensionen skall beräknas lika för kvinnor och män.

Anmärkning: Belopp enligt övergångsreglerna (§§ 23–27) utbetalas livsvarigt och tidigast från 60 års ålder.

Val av förvaltare och dispositionen av premien §7 Den anställde väljer hur pensionspremien skall förvaltas, se nedan. För ålderspension kan återbetalningsskydd väljas (se § 8). En del av pensionspremien kan användas för familjeskydd (se §§ 10–17). Även den som har rätt till premiebefrielseförsäkring utan att vara anställd kan välja förvaltare och hur premien skall disponeras. För val av återbetalningsskydd eller familjeskydd erfordras i vissa fall hälsoprövning.

Val avseende premier för ett kalenderår skall ha inkommit till Fora senast den 31 december under samma kalenderår. Anmält val gäller tills nytt val sker.

Avstår den anställde från att välja är AMF Pension försäkringsgivare för en traditionell pensionsförsäkring utan återbetalningsskydd och utan familjeskydd.

Försäkring Den anställde och den som har rätt till premiebefrielseförsäkring kan välja traditionell pensionsförsäkring eller fondförsäkring hos försäkringsgivare som träffat administrationsavtal med Fora.

Rätten till överskott och återbäring beskrivs i försäkringsavtalet med försäkringsgivaren.

Tryggande i arbetsgivarens egen regi Den anställdes arbetsgivare kan erbjuda förvaltning av den anställdes pensionspremie i egen regi, tryggad genom bokföring av pensionsskuld eller avsättning till pensionsstiftelse. Sådant tryggande skall vara kreditförsäkrat. Arbetsgivaren skall vid varje tidpunkt kunna lösa in åtagandet i en ålderspensionsförsäkring hos försäkringsgivare som meddelar Avtalspension SAF-LO. Arbetsgivaren skall ha träffat administrationsavtal med Fora. För arbetsgivares förvaltning gäller särskilda bestämmelser.

Flytt av pensionskapital

§ 7a Gäller ej under 2008. Från och med 2009-01-01 gäller följande bestämmelser:

§7a Den anställde har rätt att flytta det intjänade pensionskapitalet till annan förvaltare som meddelar Avtalspension SAF-LO enligt dessa regler. Försäkringsgivarna och Fora har rätt att ta ut av Pensionsnämnden godkända avgifter för att täcka kostnaden för flytt av kapital. Avgifterna tas ut av den anställdes pensionskapital.

Om Fora, efter Pensionsnämndens godkännande, säger upp administrationsavtal med en försäkringsgivare som meddelar Avtalspension SAF-LO skall pensionskapitalet i försäkringarna kunna flyttas till annan försäkringsgivare för Avtalspension SAF-LO. Detta sker enligt särskilda regler som fastställs av Pensionsnämnden. För det fall arbetsgivare inte längre skall trygga åtaganden enligt denna plan i egen regi, skall åtagandena lösas in i en traditionell pensionsförsäkring för Avtalspension SAF-LO.

Återbetalningsskydd

§8 Den anställde kan välja återbetalningsskydd för ålderspension. Återbetalningsskydd gäller tidigast från och med den månad den försäkrade fyller 25 år och innebär att pension till förmånstagare enligt § 10 utbetalas vid den försäkrades dödsfall.

Vid dödsfall innan ålderspensionen börjat utbetalas till den försäkrade, utbetalas värdet av det intjänade pensionskapitalet till förmånstagare i fem år.

Vid dödsfall efter det att livsvarig ålderspension börjat utbetalas till den försäkrade, fortsätter utbetalningarna till förmånstagare och upphör senast 20 år efter det att ålderspensionen började utbetalas.

Vid dödsfall efter det att temporär ålderspension börjat utbetalas till den försäkrade, fortsätter utbetalningarna till förmånstagare under så lång tid som återstår av den avtalade tiden för utbetalning av ålderspensionen.

Om återbetalningsskydd väljs senare än vid första möjliga valtillfälle eller mer än 12 månader efter en familjehändelse erfordras hälsodeklaration. Med familjehändelse avses när en försäkrad gifter sig, blir registrerad partner, blir sambo eller får barn.

Återbetalningsskyddet omfattar normalt hela det pensionskapital som tjänats in i Avtalspension SAF-LO från och med 1996, oavsett förvaltare. För anställd som lider av allvarlig sjukdom beviljas dock återbetalningsskydd enbart avseende premier som tjänas in från och med året efter valet av återbetalningsskydd.

Återbetalningsskydd kvarstår även efter det att ålderspension börjat utbetalas, om det inte väljs bort. Om återbetalningsskydd valts bort, och ålderspension börjat utbetalas, kan det inte återinföras.

Om pensionsutbetalning påbörjats är det inte längre möjligt att välja återbetalningsskydd. Återbetalningsskydd kan dock väljas för nyintjänade pensionspremier.

Värdebesked

§9 Fora utfärdar värdebesked till den anställde med uppgift om pensionskapitalets värde för varje år som premie tillgodoförts den anställde.

Den anställdes arbetsgivare har rätt att från Fora få del av informationen i den del uppgifterna behövs för att bedöma arbetsgivarens avdragsrätt för pensionskostnader.

Försäkringsvillkor för familjeskydd

Anställd som omfattas av Avtalspension SAF-LO kan ansöka om försäkring för familjeskydd. Försäkringen är en tidsbegränsad efterlevandepension som betalas ut till insatta förmånstagare om den försäkrade skulle avlida under försäkringstiden.

Ansökan om försäkring för familjeskydd sänds in till Fora. Försäkringsgivare är AFA Livförsäkring.

Förmånstagare Generellt förordnande

§10 Förmånstagare till familjeskydd och ålderspensionens återbetalningsskydd är, om inte annat skriftligen anmälts till Fora, i första hand den försäkrades make eller sambo och i andra hand den försäkrades arvsberättigade barn (oavsett ålder). Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika proportioner.

Med make jämställs även partner enligt lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap.

Make är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår. Registrerad partner är förmånstagare även när mål om upplösning av registrerat partnerskap pågår.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att de

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans *eller*
- tidigare har varit gifta med varandra eller levt samman i registrerat partnerskap *eller i vart fall*
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

Särskilt förordnande

Den försäkrade kan skriftligen anmäla annat förmånstagarförordnande. Sådant förordnande kan endast omfatta följande personer

- a) make/registrerad partner eller tidigare make/registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) eller b).

Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika proportioner såvida inget annat anges.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt, varvid den eller de förmånstagare inträder som skulle fått rätt till pensionsbelopp om den avstående varit avliden.

Särskilt förordnande gäller så länge försäkringen gäller eller till dess det återkallas eller ändras. Om inget annat anges gäller förordnandet både familjeskydd och ålderspensionens återbetalningsskydd.

Försäkrings- skyddets ikraftträdande

§11 Försäkringsskyddet träder i kraft samma dag som skriftlig ansökan inkommit från anställd som omfattas av Avtalspension SAF-LO. Om familjeskydd väljs senare än vid första möjliga valtillfälle erfordras hälsodeklaration. Om sökande av familjeskydd lider av allvarlig sjukdom beviljas inte familjeskydd.

Inkommer ny ansökan inom ett år från att tidigare försäkringsskydd upphört att gälla till följd av obetald premie kan nytt försäkringsskydd beviljas först efter särskild prövning.

Den försäkrade kan aldrig omfattas av mer än ett familjeskydd i Avtalspension SAF-LO oavsett antalet anställningar.

Premie

§12 Kostnaden för familjeskyddet avräknas från den slutliga premie som arbetsgivaren betalar för den försäkrades ålderspension. Premie för familjeskydd beräknas för ett år i taget och betalas årsvis i förskott. Premien utjämnas så att den blir densamma per försäkrad och prisbasbelopp.

Försäkrings- skyddets upphörande

§13 Försäkringsskyddet upphör att gälla den 31 december det år under vilket den försäkrade fyller 65 år eller väljer att inte längre omfattas av familjeskydd.

Om den försäkrade valt att inte längre omfattas av familjeskydd och inte erlagt minst en årspremie har AFA Livförsäkring alltid rätt att infordra denna. Försäkringsskyddet upphör i dessa fall att gälla den 31 december året efter uppsägning skett.

I övriga fall upphör försäkringsskyddet att gälla 30 dagar efter det att AFA Livförsäkring underrättat den försäkrade om att premien är obetald.

Familjeskyddets omfattning

§14 Försäkringsbeloppet utgörs av antingen ett eller två prisbasbelopp per år i fem år.

Om försäkringsbeloppet uppgår till ett prisbasbelopp kan den försäkrade, efter hälsodeklaration, höja försäkringsbeloppet till två prisbasbelopp per år. Höjningen träder i kraft samma dag som skriftlig ansökan inkommit under förutsättning att AFA Livförsäkring bedömt att den försäkrades premie för ålderspension räcker till det högre beloppet och att hälsoprövning godkänts. För försäkrad som lider av allvarlig sjukdom beviljas inte höjning av försäkringsbelopp.

Utbetalning

§15 Om den försäkrade avlider betalas efterlevandepension ut månadsvis under fem år till förmånstagare. Pensionen betalas ut från och med månaden efter den då den försäkrade avlidit.

Anmälan om dödsfall

§16 Anmälan om dödsfall görs på blankett som Fora tillhandahåller. Dödsfallsintyg och släktutredning från lokala skattekontoret skall bifogas anmälan. Dessutom skall de handlingar och uppgifter i övrigt som är av betydelse för bedömning av rätten till ersättning lämnas på begäran.

Överskott

§17 Överskott som uppkommer inom försäkringsrörelsen används i första hand för att värdesäkra försäkringsbelopp i proportion till prisbasbeloppets förändring. Anpassning av försäkringsbeloppet sker den 1 januari varje år. Överskott används i andra hand för sänkning av premien.

Försäkringsvillkor för premiefrielseförsäkringen

Premiebetalning

§18 Premiefrielseförsäkring innebär att premien till den försäkrades ålderspension, samt i förekommande fall den försäkrades familjeskydd, betalas av premiefrielseförsäkringen. Premien betalas vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall, för tid utöver sjuklöneperiod enligt lag om sjuklön samt vid föräldraledighet med föräldrapenning i samband med barns födelse. För försäkrad som saknar rätt till sjuklön, betalas premien från och med den första sjukpenningdagen. Vid föräldraledighet i samband med barns födelse betalas premien under högst 13 månader per födsel.

Premien betalas även när den försäkrade uppbär livränta enligt lagen om arbetskadeförsäkring utan att samtidigt uppbära sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Efterskydd vid sjukdom

Efterskydd för premiefrielse vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall gäller under 90 kalenderdagar efter anställningens upphörande om den försäkrade uppfyller kvalifikationskraven för efterskydd för AGS. Rätten till efterskydd upphör om den försäkrade får rätt till i huvudsak motsvarande förmåner på annat sätt.

Förutsättning för premiefrielse vid sjukdom

§19 Rätt till premiefrielse förutsätter att den anställde var arbetsför till minst 25 procent vid anställningens början.

Om arbetsförmågan var nedsatt vid anställningens början och nedsättningen oavbrutet består, omfattar premiefrielsen endast en senare inträffad ytterligare nedsättning av arbetsförmågan med minst 25 procent. Premiefrielsen är proportionell till graden av arbetsförmåga.

Tid för premiefrielse

§20 Premiefrielse medges tidigast från och med den månad den anställde fyller 25 år och längst till och med kalendermånaden före den under vilken 65 års ålder uppnås.

Pensionsmedförande lön

§21 Vid premiefrielse utgörs den pensionsmedförande lönen av den inkomst som förvärvats i anställning som omfattas av premiefrielseförsäkringen och som ligger till grund för ersättning från AGS. Även inkomstdelar över 7,5 prisbasbelopp medräknas.

Då premiefrielseförsäkringen utges skall den pensionsmedförande lönen årligen ändras per den 1 januari. Ändringen skall motsvara inkomstbasbeloppets förändring från föregående år. Vid partiell arbetsförmåga skall den lönedel för vilken premiefrielse utges räknas upp på motsvarande sätt.

Anmälan

§22 Den försäkrade skall på AFA Sjukförsäkrings blankett anmäla försäkringsfall som kan ge rätt till premiefrielse och lämna de uppgifter som behövs för bedömning och beräkning. Arbetsgivaren skall på anmälan intyga anställningsförhållande med mera.

Försäkringsvillkor enligt de definitiva övergångsreglerna för födda 1935–1967

Belopp enligt de definitiva övergångsreglerna tillkommer den som har tillgodoräknats STP-år och uppfyller någon av följande förutsättningar:

- Anställd som omfattades av försäkringsavtal om STP den 31 december 1995.
- Förtidspensionerad som den 31 december 1995 omfattades av försäkringsavtal om STP. Här avses även den som den 31 december 1995 var sjuk och som i direkt anslutning till denna sjukperiod beviljas sjukersättning eller aktivitetsersättning (före 2003: förtidspensioneras).
- Den som har tillgodoräknats minst 3,00 STP-år.

Belopp utges i form av pension enligt § 23, som sjuklivränta enligt § 24 eller i form av förlängd livränta enligt § 25.

Pension	<p>§23 Pensionens storlek beräknas enligt särskilda bestämmelser och med hänsyn till bland annat tillgodoräknade STP-år och pensionsgrundande lön under dessa STP-år. STP-år tillgodoräknas enligt varje kalenderårs försäkringsvillkor för STP, dock längst till och med 1995.</p> <p>Anställd som den 31 december 1995 omfattades av försäkringsavtal om STP och som före denna tidpunkt tjänat in fribrev eller livränta från erkänd pensionsplan får som STP-år tillgodoräkna pensionsgrundande tid som fullgjorts enligt den erkända pensionsplanen från 28 års ålder. Pensionen reduceras i dessa fall med värdet av fribrevet eller livräntan per den 31 december 1995. Med pensionsplan avses här plan som senast den 31 december 1995 av SAF och LO erkänts för samordning enligt försäkringsvillkoren för STP.</p> <p>Pensionen fastställs slutligen senast när den anställde fyller 60 år.</p>
Sjuklivränta	<p>§24 Förtidspensionerad som den 31 december 1995 omfattades av försäkringsavtal om STP har från och med den månad han fyller 65 år rätt till sjuklivränta från AFA Sjukförsäkring. Här avses även den som den 31 december 1995 var sjuk och som i direkt anslutning till denna sjukperiod beviljas sjukersättning eller aktivitetsersättning (före 2003: förtidspensioneras).</p> <p>Sjuklivräntan beräknas enligt särskilda bestämmelser och med hänsyn till bland annat tillgodoräknade STP-år och livräntegrundande lön under dessa STP-år. Livräntans storlek för aktuella åldersgrupper skall motsvara de riktmärken för pensionsnivåer som gäller för arbetare som omfattas av de definitiva övergångsreglerna från STP.</p> <p>Sjuklivräntan beräknas i proportion till den nedsättning av arbetsförmågan som sjukdomen eller olycksfallet givit upphov till.</p>
Förlängd livränta	<p>§25 Förtidspensionerad som den 31 december 1995 omfattades av försäkringsavtal om STP och som den 31 december 1995 uppbar livränta enligt lagen om arbetskadeförsäkring eller enligt samma lag beviljas livränta till följd av arbetsskada som inträffat före 1996, har från och med den månad han fyller 65 år rätt till förlängd livränta från AFA Trygghetsförsäkring. Här avses även den som den 31 december 1995 var sjuk och som i direkt anslutning till denna sjukperiod beviljas sjukersättning eller aktivitetsersättning (före 2003: förtidspensioneras).</p> <p>Förlängd livränta beräknas enligt särskilda bestämmelser och med hänsyn till bland annat tillgodoräknade STP-år och livräntegrundande lön under dessa STP-år. Livräntans storlek för aktuella åldersgrupper skall motsvara de riktmärken för pensionsnivåer som gäller för arbetare som omfattas av de definitiva övergångsreglerna från STP.</p> <p>Förlängd livränta beräknas i proportion till den nedsättning av arbetsförmågan som arbetsskadan givit upphov till.</p>
Återbäring och överskott	<p>§26 Försäkringen ger rätt till återbäring. Återbäring fördelas, vad avser pension, enligt AMF Pensions regler om disposition av överskott. Återbäringen är inte garanterad utan ingår i bolagets riskkapital och kan återtas för att täcka förluster i bolaget. Återbäringen tilldelas första gången då utbetalning av pensionen påbörjas. Den betalas ut samtidigt med pensionsförmånen och fördelas under hela utbetalningstiden.</p> <p>Om överskott uppkommer i AFA Sjukförsäkring respektive AFA Trygghetsförsäkring kan bolagen efter godkännande av parterna besluta att höja sjuklivräntan respektive förlängda livräntan motsvarande högst höjningen av prisbasbeloppet sedan pensionsålderns uppnående.</p>
Utbetalning	<p>§27 Belopp enligt övergångsreglerna betalas ut från och med den månad den försäkrade uppnår 65 års ålder till och med den månad under vilken den försäkrade avlider. Belopp i form av pension kan efter överenskommelse mellan den försäkrade och AMF Pension börja betalas ut från annan tidpunkt, dock tidigast från 60 års ålder.</p> <p>Pension från AMF Pension samordnas med sjuklivränta från AFA Sjukförsäkring och förlängd livränta från AFA Trygghetsförsäkring.</p>
<i>Anmärkning:</i>	<p>För i AMF Pension intjänad kompletterande ålderspension enligt STP-P gäller försäkringsvillkoren för STP 1992–1994.</p>

Information om AFA Försäkrings behandling av personuppgifter

Personuppgiftslagen avser att skydda individernas integritet när deras personuppgifter behandlas. AFA Försäkring vill därför informera om hur vi behandlar personuppgifter.

De uppgifter som registreras används för skadereglering samt utgör underlag för beräkning av försäkringsrisker, statistik, förebyggande av framtida skador samt forskning. Samtliga uppgifter hos AFA Försäkring behandlas med sekretess. Till myndighet utlämnas uppgifter enbart om en sådan begäran har stöd i lag.

Endast om forskningsprojekt har tillstånd av forskningsetisk kommitté lämnas uppgifter ut till forskare. Det som lämnas ut är namn, adress, personnummer och i förekommande fall diagnos eller skadeart med skadehändelse. Den som berörs blir kontaktad och får bestämma om han/hon vill vara med i forskningsprojektet. Deltagande är frivilligt. För den som avböjer kommer uppgifterna inte att användas.

Den som vill få ett registerutdrag avseende sig själv kan skriva till AFA Försäkring, Registerutdrag Skadereglering, 106 27 Stockholm och ange sitt personnummer samt underteckna begäran själv.

Information om behandling av personuppgifter hos Fora AB

Personuppgiftslagen (PuL) syftar till att skydda privatpersoner mot att deras personliga integritet kränks när personuppgifter behandlas. En viktig del i integritetsskyddet är att den vars personuppgifter behandlas informeras om behandlingen.

Fora AB (nedan benämnd Fora) administrerar försäkringsavtal för de kollektivavtalade AFA-försäkringarna och Avtalspension SAF-LO samt även avtal för ett antal arbetsgivar- och fackförbund.

För Foras försäkringsadministration och fullgörande av ingångna avtal behandlar Fora personuppgifter som rör de försäkrade. Fora är personuppgiftsansvarig för sådan behandling. För att uppfylla försäkrads försäkringsval behandlas personuppgifterna också hos en försäkringsgivare. Denna är då personuppgiftsansvarig för behandlingen som sker där.

Aktuella personuppgifter som behandlas är desamma som den försäkrade själv har lämnat till arbetsgivaren och som denne enligt avtal med Fora överfört för avtalets fullgörande eller uppgifter som den försäkrade har lämnat direkt till Fora i samma syfte. Utlämnande av personuppgifter sker enligt skyldighet i författning (t ex myndighet) och enligt avtal till försäkringsgivare och i förekommande fall till uppdragsgivare.

För rättelse av felaktiga eller ofullständiga personuppgifter kan kontakt tas med Fora eller i förekommande fall med arbetsgivaren eller försäkringsgivaren.

Information om behandling av personuppgifter hos TSL

Trygghetsfonden TSL behandlar de personuppgifter som lämnas i ansökan om omställningsstöd för att kunna administrera ansökan samt i syfte att utvärdera TSLs verksamhet. Uppgifterna kan komma att överföras till annan där de kommer att behandlas för ändamålet att utvärdera arbetsmarknadspolitiken, arbetsmarknadens funktionssätt och TSLs verksamhet. Uppgifterna kan även komma att överföras till annan, som på uppdrag av TSL behandlar personuppgifterna, och då bara i enlighet med särskilt upprättat avtal.

Trygghetsfonden TSL kommer att behandla personuppgifter på bilagan till ansökan för att kunna administrera ansökan om omställningsstöd samt i syfte att utvärdera TSLs verksamhet. Uppgifterna kan komma att överföras till annan för att identifieras och därefter behandlas för ändamålet att utvärdera arbetsmarknadspolitiken, arbetsmarknadens funktionssätt och TSLs verksamhet. Uppgifterna kan även komma att överföras till annan, som på uppdrag av TSL behandlar personuppgifterna, och då bara i enlighet med särskilt upprättat avtal.

Den vars personuppgifter behandlas av TSL har rätt att få information om behandlingen och att begära rättelse av felaktigt behandlade personuppgifter. För mer information kontakta TSL.

UPPLYSNINGAR

Allmänna frågor om AFA-försäkringarna, Omställningsförsäkring och Avtalspension SAF-LO, försäkringsavtal, premiebetalning m m.

Fora AB

101 56 STOCKHOLM
Besök: Vasagatan 12
Telefon: 08-787 40 10 Fax 08-787 46 90
www.fora.se

Specifika frågor om AFA-försäkringarna och upplysningar om ersättning vid aktuella AGB-, AGS-, Familjeskydds-, TFA- och TGL-fall samt om Premiefrielseförsäkringen.

AFA Försäkring

106 27 STOCKHOLM

- **AGB** Telefon se nedan under Upplysningar om Omställningsförsäkring
- **AGS** Telefon: 0771-88 00 99
- **Premiefrielseförsäkring** Telefon: 08-696 41 80
- **TFA** Telefon: 0771-88 00 99
- **TGL** och **Familjeskydd** Telefon: 08-696 35 35

Besök: Klara Södra Kyrkogata 18
Telefon: (vx) 08-696 40 00 Fax 08-696 45 45
www.afaforsakring.se

Upplysningar om Omställningsförsäkring

Omställningsförsäkringen omfattar AGB och omställningsstöd.

- **AGB** Telefon: 08-696 35 35

AFA Försäkring

106 27 STOCKHOLM
www.afaforsakring.se

- **Omställningsstöd** Telefon: 08-412 22 00

Trygghetsfonden TSL

Box 19081
104 32 STOCKHOLM
www.tsl.se

Upplysningar om Avtalspension SAF-LO

Fora AB

101 56 STOCKHOLM
Besök: Vasagatan 12
Telefon: 08-787 40 10
www.fora.se

Upplysningar om pension intjänad före 1996

AMF Pension

113 88 STOCKHOLM
Telefon: 08-696 31 00
www.amfpension.se

Villkor och anmälningsblanketter för utskrift och beställning finns på AFA Försäkrings och Foras webbplatser.

101 56 STOCKHOLM
Besök: Vasagatan 12
Telefon: 08-787 40 00
Kundservice: 08-787 40 10
www.fora.se

Vi försäkrar för ett bättre arbetsliv

106 27 STOCKHOLM
Besök: Klara Södra Kyrkogata 18
Telefon: 08-696 40 00
www.afaforsakring.se

Box 19081, 104 32 STOCKHOLM
Telefon: 08-412 22 00
www.tsl.se

Produktnamnet Avtalspension SAF-LO är ett registrerat varumärke och ägs av Fora AB.

Produktnamnen AGB, AGS, TFA och STP är registrerade varumärken och ägs av bolag inom AFA Försäkring.